

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIV nr. 694

vineri 8 februarie 1963

8 pagini 25 bani

Opinia colectivului

„Oricine în locul meu ar fi făcut la fel“

Zilele trecute, ziarul „Scînteia“ anunța pe pagina 1 fapta cu totul deosebită a unei tinere de 16 ani, elevă în clasa a IX-a a Școlii medii din Mediaș. Pop Eugenia — așa se numește eleva — a salvat viața unor copii.

În timp ce sta la poartă de vorbă cu câteva colege care tocmai o căutaseră, Eugenia Pop a auzit pe sora ei mai mică strigînd: „Se înecă niște copii!“ Fără nici o zăbavă, tinăra fată a alergat spre Tîrnava, unde cîțiva copii se luptau cu apa și cu bucățile de gheață rupte cu câteva clipe înainte sub tălpile lor. Înaintînd în apa rece, care îi venea pînă la piept, fata a scos la mal pe copiii amenințați să fie din clipă în clipă mînași de șuvoi sub gheață.

Alarmați de țipetele copiilor, oamenii care locuiesc în casele din apropiere au început să alerge speriați spre locul întîmplării. Cînd au aflat cum s-au petrecut lucrurile, fiecare din ei a găsit cuvinte de laudă pentru Eugenia Pop care, fără șovăire, a sărit să salveze viața copiilor.

„Oricine în locul meu ar fi făcut la fel“ — a răspuns școlărița cînd a povestit cele întîmplate. Răspunsul ei pune în lumină — pe lângă spiritul de sacrificiu, dragostea de om, curajul și voința de care a dat dovadă prin fapta sa — și modestia acestei tinere de 16 ani, fiică a unui muncitor mecanic.

Fapta curajoasă a elevei de pe plaiurile ardelenene, ca și atitudinea ei plină de modestie nu pot fi trecute cu vederea de către educatori; ele trebuie aduse la cunoștința tuturor elevilor din școlile țării. Desigur, prilejuri pentru aceasta sînt desule în munca din școală: lecțiile, orele de dirigiență, activitățile în afară de clasă și extrașcolare.

Exemplul acesta pe care viața l-a scos la iveală poate avea o mare forță de convingere în rîndul elevilor dacă noi, pedagogii, vom ști să ne folosim de el acolo unde trebuie și cum trebuie. Copiii vor admira fapta curajoasă a colegei lor, iar în sufletele lor se va aprinde dorința de a făptui lucruri care înalță pe om în fața lui însuși și în fața colectivității.

A. PETRESCU

Colectivul de educatori — acela care înalță cu forțele sale opera cea mai utilă societății noastre, oameni pregătiți pe măsura vremurilor noi, devotați cu trup și suflet cauzei construcției socialismului și comunismului — trebuie să fie un organism care acționează ca un tot unitar, țintind cu fermitate spre aceleași teluri. În fiecare școală trebuie să lucreze un colectiv care și-a sudat organic forțele.

Munca de fiecare zi solicită mereu unitatea și forța colectivului de educatori din orice școală. Frontul comun al pedagogilor pentru asigurarea frecvenței și disciplinei, pentru educarea elevilor în spiritul moralei comuniste, acțiunea lor coordonată, indiferent de specialitate, pentru a-i obișnui pe copii să scrie și să se exprime corect, să gîndească logic, creator sînt numai cîteva din sarcinile pe care colectivul este chemat să le rezolve laolaltă, în mod unitar.

Într-un colectiv este însă și forțele acestei unități care să fie încheiate pe temelia ideilor celor mai sănătoase și mai înaintate. La baza unității stă deci o mentalitate sănătoasă, care se realizează prin toate acțiunile ce au drept scop dezvoltarea noastră ca membri ai societății. Munca ideologică, munca metodică, discuțiile colective în metodele organizate de colaborare pedagogică, ne ajută zi de zi să ne înălțăm mai sus ca oameni, ca cetățeni, ca pedagogi. Această creștere ne face să deosebim cu ușurință ce e înaintat și merită susținut, promovat, dezvoltat, ce e depășit, dăunător și trebuie înlăturat. Într-un colectiv încheiat lupta aceasta pentru promovarea a ceea ce este înaintat și pentru combaterea a ceea ce este dăunător se duce cu forță sporită și asigură succesele, bunele rezultate. Într-un astfel de colectiv încep să se nască idei noi, inițiative care duc înainte, care sporesc tot mai mult roadele muncii.

Opinia publică, sănătoasă din școală este un sprijin de nădejde în activitatea directorului, ca și al fiecărui lucrător al școlii. Prin opinia colectivă cuvîntul capătă mai multă forță.

Iată o ședință a consiliului pedagogic. Directorul trece în revistă rezultatele bune, carențele în activitatea generală sau a unora

din membrii colectivului, propune măsurile de îndreptare. Se dau și nume. Bunăoară, se arată că profesoara de geografie nu a dovedit suficientă pricepere în desfășurarea lecțiilor. Ea este îndemnată să participe la orele altei colege, să-i ceară acesteia cît mai des sfatul în problemele didactice și metodice. Pentru moment, profesoara în cauză încearcă să protesteze față de „acuzățiile“ ce i s-au adus și, „jignită“ în amorul propriu, se arată înclinată să nu primească nici critica, nici recomandările. Dar cei mai mulți dintre participanții la ședință nu sînt de acord cu atitudinea ei și-l sprijină pe director în aprecierile și propunerile sale, arătînd colegei lor că trebuie să se mai documenteze în problema muncii la clasă, că este în interesul ei și al școlii să primească ajutorul ce i s-a oferit. Intervențiile numeroase făcute în același spirit au dat de gîndit profesoarei și, ca urmare, în activitatea ulterioară aceasta a făcut chiar mai mult decît i s-a recomandat pentru îndreptarea lipsurilor pe care, cu ajutorul colectivului, a reușit să și le vadă, să și le analizeze.

Afirmarea deschisă și hotărîtă a ceea ce este just și trebuie susținut în interesul muncii în școală cere de multe ori să lăsăm la o parte menajamentele, să trecem peste „sensibilitatea“ prietenilor noștri și a noastră.

Într-una din școlile orașului Timișoara lucrează un profesor cu deosebite merite în activitatea școlară și obștească, avînd un stagiu îndelungat în munca la catedră. Un bun pedagog, un om iubit și respectat de toți colegii săi. Dar iată că într-o bună zi fiul lui, elev al școlii, a comis un act grav de indisciplină. Cazul a fost adus la cunoștință consiliului pedagogic. Dirigintele a propus măsuri de sancționare. I-a venit destul de greu, este adevărat, să discute cazul în public și să facă propunerea de sancționare a elevului, gîndindu-se cît de neplăcut poate să fie acest lucru pentru tatăl prezent la ședință, pentru omul față de care are nu numai respect, dar și o deosebită afecțiune. Și totuși, nu putea trece cu vederea fapta urîtă a băiatului și nici nu putea să o ascundă părintelui, pentru a-l cruța de neplăcerea care în mod inevitabil îi urma. Opinia colec-

tivă a pedagogilor a susținut pe diriginte, condamînd fapta elevului și, cu toate că unii au înclinat să găsească circumstanțe atenuante pentru copilul colegului lor, colectivul, în marea lui majoritate, s-a pronunțat ferm pentru sancționarea școlarului. Insuși tatăl a votat pentru pedepsirea vinovatului. Și, bineînțeles, nu a procedat greșit.

Este deosebit de important pentru succesul muncii în școală ca opinia sănătoasă să devină opinia colectivului, cum s-a întîmplat în cazul de mai sus. Dar aceasta înseamnă că acel colectiv are un nivel ridicat de conștiință. Un asemenea nivel s-a realizat prin muncă permanentă de educare a oamenilor, desfășurată de către organizațiile de sindicat și U.T.M. sub conducerea organizațiilor de partid. Educarea colectivului în spiritul principialității comuniste, al combativității revoluționare, cultivarea spiritului critic și autocritic, a dorinței fiecărui pedagog de a munci el însuși mereu mai bine și de a înlătura fără șovăire tot ceea ce dăunează interesului general, aceasta asigură forța colectivului și calitatea muncii lui.

În formarea unor opinii sănatoase și încheierea colectivului în jurul lor contribuie mult exemplul. În ședințele de analiză a muncii pe școală organizate de către director, ca și în adunările de sindicat, în discuțiile particulare cu oamenii se cer a fi popularizate, discutate exemplele care ilustrează înfringerea intereselor egoiste, intransigența față de lipsuri, critica principială, pentru a determina ca tot mai mulți învățători și profesori să adopte atitudini juste. Nucleul, format la început poate din mai puțini oameni gata să sprijine tot ce este în interesul general, toate măsurile care contribuie la bunul mers al muncii din școală, va crește astfel sub ochii noștri.

Viața arată că numai acolo unde muncesc colective încheiate se obțin roade bogate, că aceasta este deci o condiție de seamă pentru succesul întregii activități din fiecare unitate de învățămînt. Să o considerăm așa dar o sarcină de frunte.

S. TEODOR

Reîntoarcerea delegației Ministerului Învățămîntului care a vizitat Uniunea Sovietică

De curînd s-a întors la București delegația Ministerului Învățămîntului, care a vizitat instituții de învățămînt și cultură din Uniunea Sovietică timp de aproape trei săptămîni. Delegația, condusă de acad. Ilie Murgulescu, ministrul Învățămîntului, a fost formată din lucrători cu munci de răspundere din Ministerul Învățămîntului, din reprezentanți ai secțiilor de învățămînt și ai conducerii școlilor.

În rîstimpul petrecut în Uniunea Sovietică, delegația a avut convorbiri cu conducători și activiști ai ministerelor învățămîntului din U.R.S.S., din R.S.F.S.R., din R.S.S. Ucraineană și R.S.S. Gruziană, cu reprezentanți ai Academiei de științe pedagogice din R.S.F.S.R.,

ai Institutului de științe pedagogice din R. S. S. Ucraineană, cu lucrători ai organelor de îndrumare și control regionale și raionale. De asemenea, a vizitat mai multe unități școlare și întreprinderi industriale în care se desfășoară practica în producție a elevilor, palatele de pionieri din Moscova și Tbilisi, precum și alte așezămînte de educație și cultură.

Cu acest prilej delegația a studiat îndeaproape bogata și multilaterală experiență a școlii din Uniunea Sovietică, interesîndu-se de probleme referitoare la organizarea și conducerea școlilor de 8 ani și medii, a școlilor-internat și cu zi prelungită, a școlilor în

care predarea se realizează în limbi străine, la legarea învățămîntului de producție, la munca de educație comunistă în școli și instituții extrașcolare, la activitatea de îndrumare și control, la pregătirea și perfecționarea cadrelor etc.

Rodnicele convorbiri cu oamenii școlii sovietice au dat delegației posibilitatea să strîngă un bogat și prețios material documentar în legătură cu experiența Uniunii Sovietice în domeniul învățămîntului.

În același timp, delegația a împărtășit din experiența școlii din țara noastră care este privită cu interes de pedagogii sovietici.

Explicații în seră la Popești-Leordeni

Despre locul predării teoriei literaturii

Puncte de vedere

Socotesc că studiul noțiunilor de teorie literară trebuie să fie îmbinat cu studiul creației literare desfășurate în timp. În felul acesta, ele li s-ar prezenta elevilor într-o legătură mai strinsă cu marile creații ale literaturii noastre și n-ar mai fi nevoie ca unele opere să fie studiate de mai multe ori, în funcție de scopurile diferite propuse de programa școlară.

Examinând mai amănunțit programele școlare și încercând să stabilesc precis la ce scriitori s-ar putea discuta fiecare noțiune de teorie literară, am ajuns la concluzia că cea mai indicată soluție ar fi următoarea: să se îmbine predarea noțiunilor de teorie literară cu aceea a istoriei literaturii, asigurându-se însă, în ultima clasă a școlii medii, o recapitulare și o sistematizare a istoriei literaturii pe genuri literare. Cu acest prilej s-ar adînci și generaliza și unele noțiuni de teorie literară predate în clasele anterioare. În mod concret, studiul istoriei literaturii ar începe din clasa a VIII-a, unde, după primele capitole referitoare la formarea limbii române și după considerațiile generale asupra literaturii populare (originea, apariția, circulația, temele principale ale folclorului etc.), s-ar putea trece la studierea speciilor creației populare (liric: doina, cîntecul, bocetul, strigăturile etc.; epic: balada populară, basmul, legenda, cîntecele rituale). Odată cu aceasta, s-ar putea recapitula noțiunile de teorie literară dobîndite de elevi în clasele V-VII (tema, ideea, subiectul, personajele operei literare, noțiunile de versificație, mijloacele artistice și figurile de stil învățate) — în total, aproximativ 20 de ore. În celelalte 45 de ore de predare, s-ar putea studia istoria literaturii române pînă la Vasile Alecsandri, reluîndu-se și adîncindu-se unele din noțiunile de teorie literară, de limbă și stil și adăugîndu-se altele noi. Astfel, s-ar putea da noțiunea de cronică, stabilindu-se și locul ei în istoria literaturii (deși actualele programe școlare nu prevăd nimic în legătură cu aceasta). La Ion Budai-Dele nu s-ar studia epopeea, adăugîndu-se încă 2-3 ore pentru a se discuta și despre epopeile eroice clasice, comparativ cu epopea eroi-comică a acestuia. La Vasile Cîrlova s-ar da noțiunea de marș, la Mihail Kogălniceanu s-ar da unele noțiuni în legătură cu genul oratoric, pe baza analizei unui discurs (înălțurîndu-se o lacună a programelor școlare în vigoare). La Grigore Alexandrescu s-ar adînci noțiunea de fabulă și s-ar da, în plus, noțiunile de satiră, epistolă, meditație. La C. Negruzzi s-ar studia nuvela, poemul eroic și scrisoarea, la D. Bolintineanu le-

genda istorică, iar la Al. Russo poemul în proză.

În cele 135 de ore de predare de la clasele a IX-a și a X-a (65 la clasa a IX-a și 70 la clasa a X-a), s-ar putea trata foarte bine istoria literaturii române de la Vasile Alecsandri pînă la 23 August 1944, completîndu-se și adîncindu-se noțiunile de teorie literară, de limbă și de stil în felul următor: la V. Alecsandri s-ar relua pastelul și balada și s-ar trata comedia, drama istorică și farsa, la N. Filimon — romanul, la M. Eminescu — diferite specii ale genului liric, la I. Creangă — amintirile, basmul cult și eventual povestirea anecdotică, la I. L. Caragiale — schița etc. Noțiunile de imagine artistică, temă, idee, subiect, personaje, operă literară, trăsăturile caracteristice ale literaturii, diversele probleme de limbă și stil sau de versificație s-ar relua și adînci pe măsură ce se studiază anumite opere literare.

Literatura de după 23 August 1944 ar urma să se studieze în primul trimestru al clasei a XI-a. În decursul ultimelor trimestre ale acestei clase ar trebui să se treacă în revistă principalele etape ale istoriei literaturii române, după care s-ar putea trece la formularea unor concluzii generale de teorie a literaturii, ajungîndu-se la generalizări pe baza cărora elevii ar înțelege mai bine problemele complexe legate de creația literară. Cît despre noțiunile generale de literatură, ele ar urma să se trateze în funcție de accesibilitatea și utilitatea lor pentru înțelegerea anumitor capitole de istorie a literaturii. Astfel, noțiunile privind cele două sensuri ale literaturii, imaginea artistică, opera literară, literatura ca artă a cuvîntului trebuie tratate la clasa a VIII-a înainte de a se începe studiul literaturii vechi. Noțiunile mai abstracte, privitoare la caracterul național, popular și de clasă al literaturii, la partinitatea acesteia etc., ar urma să se studieze în clasa a XI-a, înainte de realismul socialist, ca o concluzie la realismul critic și o introducere la metoda nouă de creație a scriitorilor actuali.

Care ar fi avantajele îmbinării

Opiniile exprimate în câteva numere din „Gazeta învățămîntului” în legătură cu predarea noțiunilor de teorie literară s-au conturat în trei propuneri diferite, cu argumente pro și contra. Unii au arătat necesitatea predării noțiunilor de teorie literară în ultima clasă a școlii medii, alții au fost de părere că ar trebui studiate așa ca și pînă acum, iar alții, în sfîrșit, au propus studierea lor concomitent cu studierea istoriei literaturii, de-a lungul întregii școlii medii.

Părerile conturate în discuția cu privire la locul teoriei literaturii în școala de cultură generală vor fi desigur studiate de către specialiștii Ministerului Învățămîntului pentru a se ajunge la cea mai bună soluție în această problemă deosebit de importantă pentru înarmarea elevilor cu cunoștințe de literatură.

studiului istoriei literaturii române cu studiul noțiunilor de teorie literară? În primul rînd, elevii n-ar studia toate noțiunile de teorie literară ca ceva nou. Dimpotrivă, ar avea posibilitatea să-și reîmprospăteze multe din cunoștințele dobîndite în clasele V-VIII, completîndu-le cu altele noi. În felul acesta s-ar extinde principiul predării concentrice și la clasele mari ale școlii medii. De asemenea, s-ar economisi mult timp pierdut cu analiza repetată a unor opere reprezentative ca *Satiră (Duhului meu)* și *fabula Dreptatea leului* de Gr. Alexandrescu, *Noapte de vară* și *Pașa Hassan* de G. Coșbuc, *nuvela Desfășurarea* de M. Preda, *schiza Bacalaureat* de I. L. Caragiale, *romanul Nicoară Potcoavă* de M. Sadoveanu, *comedia O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale, *drama Cumpăna* de Lucia Demetrius, *reportajul literar Ocean aerian* de Geo Bogza etc. Apoi, s-ar da elevilor posibilitatea să cunoască mai bine anumite specii ale genurilor literare în strînsă legătură cu data apariției lor în literatura română și cu scriitorul care le-a creat. În felul acesta, studiul noțiunilor de teorie literară nu ar mai fi desprins de mișcarea literară, de anumite condiții istorice etc.

Organizarea în acest mod a studiului ar asigura și recapitularea sistematică a materiei în vederea prezentării elevilor la examenul de maturitate și le-ar da acestora posibilitatea să aibă o privire de ansamblu asupra literaturii, putîndu-se ajunge la unele generalizări și exemplificări utile pentru orice tînar care termină școala de cultură generală.

În același timp, soluția pentru care opinez în predarea noțiunilor de teorie a literaturii ar asigura respectarea citorva din cerințele didactice cuprinse în programa școlară: ar crea posibilitatea de a cunoaște varietatea metodelor de creație folosite de scriitori, potrivit condițiilor istorice specifice perioadei în care au trăit.

Prof. ION POPESCU
Școala medie „Gh. Lazăr”
București

Acțiuni pionieresti

Colectivul de conducere a unității de pionieri de la Școala de 8 ani din comuna Ghioroc, raionul Lipova, se preocupă, sub îndrumarea instructorului superior de pionieri și cu ajutorul cadrelor didactice, de găsirea unor forme de activitate care să stimuleze eforturile la învățatură ale pionierilor și școlărilor.

Pe linia acestei preocupări s-a născut ideea organizării unei întîlniri a frunțașilor. La această întîlnire au fost invitați pionierii frunțași la învățatură din clasele III-VII, precum și absolvenții frunțași ai școlii din ultimele trei serii.

În cadrul momentului festiv din prima parte a programului, participanții au primit salutul instructorului superior de pionieri, felicitările conducerii școlii și ale sfatului popular pentru rezultatele deosebite obținute de ei la învățatură și în activitatea obștească. Cuvintele calde adresate le-au dat imbold pentru a munci și mai bine, pentru a deveni cetățeni demni ai patriei noastre socialiste.

Într-o atmosferă de entuziasm și vioiesie s-a trecut apoi la desfășurarea programului artistic, care a îmbrăcat forma unei șezători.

Pentru cadrele didactice și instructorul de pionieri întîlnirea frunțașilor n-a consti-

tuit numai o temă pe agenda activităților din aceste zile, ci și un nou prilej de cunoaștere a elevilor și de îmbogățire a experienței lor în munca de educare a colectivului de elevi.

Prof. ROMULUS ȘICLOVAN
Ghioroc, raionul Lipova

Era o zi din miezul iernii, la fel ca celelalte. Doar că zăpada părea că scîrție mai tare sub picioare și gerul îmbujora mai puternic obraji. Cu toate acestea, la ora 16 sala festivă a Casei pionierilor din Arad, deși suficient de mare, devenise neîncăpătoare. Pionieri din toate colțurile orașului s-au adunat aici pentru a participa la o acțiune interesantă, organizată cu ocazia împlinirii a 111 ani de la nașterea lui I. L. Caragiale: prezentarea operei marelui scriitor și un spectacol în care actorii de la Teatrul de stat din Arad au interpretat scene din piesele lui.

Organizată cu sprijinul cadrelor didactice, această acțiune a contribuit la dezvoltarea orizontului cultural al pionierilor, la educarea lor în spiritul dragostei de patrie.

L. BEGLIGIU
Arad

Pentru părinți

Biroul Consiliului pentru răspîndirea științei și culturii din Măreni, raionul Cimpina, în rîndurile cărui lucrează numeroase cadre didactice, se ocupă intens de răspîndirea cunoștințelor pedagogice în rîndul părinților. Numai în anul 1962 s-au ținut circa 80 de expuneri în fața cetățenilor care au copii la școală. Printre conferințele audiate cu deosebit interes se numără „Educarea voinței copiilor”, „Colaborarea părinților cu școala”, „Școala nouă, pentru popor, a devenit o realitate”, „Familia și educația morală a copiilor”, „Spre ce profesie să îndreptăm copiii”, „Cum pot părinții să sprijine școala în educarea patriotică a elevilor”, „Puterea exemplului părinților în educația copilului”, „Educarea celor mici în spiritul adevărului științific” ș.a.

Din inițiativa directorului Școlii de 8 ani din comuna Seaca de Pădure, raionul Craiova, consiliul pedagogic al acestei școli a luat hotărîrea ca regulat să se țină lectorate cu părinții elevilor. În ședințele de lectorat cadrele didactice prezintă expuneri pe problemele colaborării între școală și familie, căutînd să dea părinților o orientare cît mai justă în problemele pedagogice. În același timp, se discută cazuri concrete care ilustrează atitudinea bună sau nepotrivită a părinților în domeniul muncii de educare a copiilor.

Recent a avut loc la Școala de 8 ani din Hălmagiu, raionul Gurahonț, o adunare generală cu părinții elevilor din clasele V-VII. Au participat peste 100 de

părinți din cele 16 sate aparținînd circumscripției acestei școli. În cadrul adunării li s-a vorbit părinților despre scopul predării agriculturii în școala de 8 ani și despre sprijinul pe care trebuie să-l dea ei la lucrările practice ale elevilor în G.A.C.

În continuare directorul școlii și secretarul organizației de partid din școală au vorbit despre aportul pe care-l pot aduce părinții în problemele instructiv-educative.

În planul de muncă al comitetului de părinți se prevede între altele sprijinirea școlii în ce privește asigurarea bazei materiale precum și în organizarea de excursii și serbări școlare. Cu ocazia ședinței numeroși părinți au luat cuvîntul făcînd propuneri pentru bunul mers al învățămîntului în școală.

Școala de 8 ani din comuna Zăbrani, raionul Lipova, desfășoară o activitate rodnică în ceea ce privește legătura școlii cu familia. Lectoratele cu părinții, care au loc lunar, se bucură de o atenție deosebită.

Temele care sînt discutate în ședințele cu părinții au fost fixate la începutul anului școlar, așa că fiecare profesor și învățător să aibă timp de ajuns ca să adune un material ilustrativ bogat, să aleagă exemple concrete, care să-i intereseze pe auditorii. Pînă în prezent au fost prezentate expuneri pe următoarele teme: „Educația estetică a copiilor în familie”, „Ce cărți trebuie să citească copiii noștri”, „Rolul familiei în orientarea profesională a copiilor”. Pentru luna februarie este planificată tema „Căile și metodele de educare ateist-științifică a copiilor”.

Scolărije în biblioteca din comuna Lunca

Expoziția viitorilor profesori de desen

Viitorii profesori de desen care studiază la Facultatea de artă plastică a Institutului pedagogic de 3 ani din Cluj au expus de curînd, în sala Palatului culturii din localitate, peste 70 de lucrări ce oglindesc munca lor din primul trimestru.

Varietatea temelor și execuția izbutită sînt principalele atribute care caracterizează lucrările expuse.

Desăvîrșindu-și măiestria în cadrul orelor de atelier, viitorii profesori se pregătesc temeinic pentru a putea realiza, la rîndul lor, în munca lor viitoare din școală, sarcina de a-i înarma pe copii cu bogate cunoștințe și deprinderi de desen, de a dezvolta educația lor estetică.

DANIEL MUREȘAN
Cluj

ÎNVĂȚĂMÎNTUL FĂRĂ FRECVENȚĂ

In secțiile fără frecvență ale școlilor medii de cultură generală a început să se desfășoare o activitate intensă pentru cît mai bună pregătire a elevilor în vederea primei sesiuni de examen. Vizitele efectuate de redactorii gazetei noastre într-o serie de școli din Capitală dovedesc că majoritatea acestora s-au preocupat de asigurarea unor posibilități cît mai largi pentru ca elevii să poată răspunde în condiții bune exigenței examenelor.

Lucrări de control și ore de consultații

La Școala medie nr. 32 „Filimon Sirbu” din Capitală sînt înscrise la cursurile fără frecvență ale claselor VIII-XI, precum și pentru completarea studiilor la nivelul clasei a VII-a, peste 1.200 de elevi dintr-un mare număr de întreprinderi. Chiar de la intrare îți dai seama că la secția fără frecvență activitatea a început să se desfășoare din plin. Un avizier te înștiințează care sînt temele lucrărilor de control, cînd trebuie predate acestea de către elevii fiecărei clase, care este orarul consultațiilor, al lucrărilor de laborator și al lecțiilor de sinteză pînă la sfîrșitul anului școlar. Pătrunzînd mai departe în școală vezi că grija conducerii și a profesorilor nu s-a oprit aici. S-au luat măsuri pentru pregătirea sîlilor în care se desfășoară orele de consultații și lecțiile de sinteză, s-au asigurat condiții de lucru în laborator, astfel încît experiențele de bază prevăzute în cadrul programelor de fizică și chimie să poată fi efectuate cu succes.

Conducerile școlilor la care au fost organizate secții fără frecvență au acordat în această perioadă o atenție deosebită stabilirii temelor pentru lucrările de control și eșalonării lor în timp, conform prevederilor regulamentului elaborat de Ministerul Învățămîntului. Temele propuse de profesori au fost discutate și definite în colectivele de conducere ale școlilor și apoi afișate.

La unele școli au fost prevăzute, pentru fiecare lucrare de control, mai multe subiecte, la alegere: la altele, ca la Școala medie nr. 15 „Elena Sirbu”, s-a stabilit doar cîte un subiect pentru fiecare lucrare. Pretutindeni s-a căutat însă ca temele lucrărilor să fie astfel alese încît să-i pună pe elevi în situația de a-și sistematiza cunoștințele privind cele mai însemnate probleme din programă. De pildă, la limba ro-

mână temele se referă la structura operei literare, la stilul și calitățile lui sau la lirica orală, cer elevilor să arate patriotismul cronicarilor moldoveni așa cum se ogîndește în cronici, să vorbească despre demascarea și condamnarea regimului burghez-moșieresc în opera lui Eminescu, despre conținutul și rolul polemicii între „Junimea” și „Contemporanul” despre critica războiului imperialist în literatura noastră dintre anii 1918-1940 sau despre lupta dintre realism și antirealism în cadrul aceleiași literaturi.

Lucrările de control la matematică cuprind, în marea lor majoritate exerciții cu caracter de aplicație la cele mai importante probleme din temele parcurse — calculul valorilor numerice ale unor expresii algebrice și calculul unghiurilor, rezolvarea de sisteme de ecuații de grad superior cu una și două necunoscute, intersecții de drepte și plane și rezolvări de probleme de geometrie în spațiu. La fizică și chimie s-au dat în general, la fiecare clasă lucrări de control care cuprind cîte o problemă cu caracter teoretic și o aplicație practică.

Au început să se desfășoare, în majoritatea școlilor, și consultațiile și lecțiile de sinteză. Numai în unele locuri, ca de pildă la Școala medie nr. 8, etapa de pregătire organizatorică a luat atî de mult timp, încît consultațiile au putut începe abia din această săptămînă.

Numerosi profesori au dovedit o orientare justă în asigurarea conținutului consultațiilor. Buneoară, profesoara de limba rusă Natalia Stamate, de la Școala medie nr. 11, se ocupă în aceste ore de lămurirea unor probleme mai complicate de gramatică, așa cum sînt genurile și declinarea substantivului și adjectivului.

În schimb nu este recomandabil procedeu folosit de unii dintre profesorii Școlii medii nr.

32 care, în cadrul consultațiilor tin de fapt lecții obișnuite, care includ și interogare, și expunere, și aplicații.

Procedeează greșit și acei profesori care au programat în toate orele exclusiv lecții de sinteză. S-a procedat așa, de pildă, la Școala medie nr. 11, unde s-a încercat trecerea în revistă, în cadrul lecțiilor de sinteză, a întregii materii prevăzute la limba romînă pentru prima sesiune de examen. Dar chiar desfășurarea primei lecții — care s-a referit la situația social-politică a Romîniei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, la principalele curente literare din epoca respectivă, la lupta între realism și antirealism, la începuturile presei muncitorești, la artă etc. — a dovedit că o asemenea încercare nu poate izbuti. Lecțiile de sinteză se transformă astfel într-o acumulare eclectică de noțiuni din care elevii nu se aleg, în realitate cu nimic mai mult, în asemenea condiții se creează și primejdia orientării elevilor către un studiu superficial, unii dintre ei putînd să considere că este suficient să cunoască doar atît cît li s-a spus în lecția de sinteză, deși programă cuprînd mult mai multe cunoștințe.

Este necesar, după cum se vede, să se acorde mai multă grijă problemelor privînd conținutul consultațiilor și al lecțiilor de sinteză. Pentru a asigura succesul consultațiilor trebuie să-i stimulam pe elevi să formuleze ei înșiși întrebări, ceea ce presupune antrenarea lor într-un studiu ritmic, ora de consultație fiind mijlocul de clarificare a problemelor celor mai dificile, de lămurirea unor noțiuni insuficient adîncite. De asemenea, în cadrul lecțiilor de sinteză profesorii trebuie să se refere la cunoștințele esențiale prevăzute în programă, pe care elevii și le pot însuși mai greu numai prin studiu individual, fără o îndrumare prealabilă.

În lecții de sinteză și cî unii profesori și-au propus ca în aceste cîteva ore să epuizeze întreaga materie. Aceasta duce, evident, la superficialitate și înseamnă o zadarnică irosire de timp și de energie. Asistînd la ore, observînd îndeaproape toate aspectele muncii profesorilor, greutățile pe care le întîmpină ei, vom descoperi, desigur, și alte măsuri ce se cer luate pentru ca pregătirea elevilor care urmează cursurile fără frecvență să se facă în cele mai bune condiții.

Am cerut și cabinetului pedagogic raional să studieze activitatea cadrelor didactice din învățămîntul fără frecvență, să le dea îndrumări metodice și să caute soluții pentru problemele practice care se ivesc în munca acestora.

Răspunsurile date de tovarășul M. Cucu la întrebările formulate de redacția noastră, dezvăluie unele dintre cele mai importante preocupări ale secției în legătură cu învățămîntul fără frecvență. În general, se vede că lucrătorii secției i-au acordat atenție și s-au ocupat de diferite aspecte privind organizarea lui. Din păcate, însă, inspectorii nu au urmărit sistematic felul cum decurge practic activitatea desfășurată în școli pentru pregătirea elevilor înscrise la cursurile fără frecvență. Este bine că măcar acum secția de învățămînt a hotărît să treacă la unele măsuri pe această linie. Se impune ca aceste măsuri să nu rămînă simple proiecte de birou, ci să fie cît mai grabnic traduse în practică, cîci rezultatele ce se vor obține la examene depind și de felul cum își va îndeplini Secția de învățămînt îndatoririle.

Am cerut și cabinetului pedagogic raional să studieze activitatea cadrelor didactice din învățămîntul fără frecvență, să le dea îndrumări metodice și să caute soluții pentru problemele practice care se ivesc în munca acestora.

CONSEMNĂRI

● Realizînd o colaborare strînsă cu întreprinderile în care lucrează elevii înscrise la secția fără frecvență, conducerea Școlii medii nr. 15 și-a asigurat sprijinul activ al acestor întreprinderi în determinarea unei participări regulate a elevilor la activitățile organizate în școală. De asemenea, datorită acestei colaborări au fost organizate, în întreprinderile respective, cercuri de studii în care elevii de la fără frecvență primesc sprijinul și îndrumarea inginerilor în aprofundarea cunoștințelor de matematică, fizică, chimie etc.

Ar fi bine ca toate școlile ce au secții fără frecvență să procedeze la fel, căci pe această cale vor putea asigura participarea majorității elevilor la diferitele forme de pregătire pentru examen și vor contribui la orientarea studiului

lor către aprofundarea problemelor esențiale.

● Participînd la unele consultații date la Școala medie nr. 32 am constatat un fenomen, probabil înîmplător, dar pe care totuși ținem să-l consemnăm: unii elevi sosiți cu întîrziere intrau în clasă în timpul desfășurării consultației, deranjînd atît pe profesor cît și pe colegii lor. La o oră de matematică așa ajunsese să fie deschisă sistematic, din 5 în 5 minute, de către asemenea participanți în întîrziere.

Pentru a se evita perturbări de acest fel, dăunătoare huzului mers al consultațiilor, este bine să se procedeze pretutindeni ca la Școala medie nr. 15, unde tovarășa Ilina Tănăsescu, directoarea școlii ca și întreg colectivul didactic, dovedesc exigență în ceea ce privește respectarea disciplinei și punctualității.

Probleme ridicate de profesori

Pentru a cunoaște cît mai multe din aspectele activității desfășurate cu elevii de la cursurile fără frecvență am cerut și citorva profesori să-și spună părerile în legătură cu cele constatate în munca lor. Ne-am adresat în acest scop profesorilor de la școlile medii nr. 32 și nr. 11 din Capitală.

Tov. Ana R. Maxim, profesoară de chimie, ne-a spus: Pînă în prezent, pentru elevii claselor a VIII-a și a IX-a de la cursul fără frecvență al școlii în care lucrez s-au organizat două ore de consultații. Dar la aceste ore au participat prea puțini elevi. Se conturează așadar, ca o problemă importantă, necesitatea de a asigura frecvența regulată la orele de consultație.

Îată și o altă problemă: sînt elevii care vin la orele de consultație fără o pregătire prealabilă. De aceea nu cer să li se răspundă la întrebări privind chestiuni mai dificile, pe care nu le pot elucida prin studiu individual, ci așteaptă ca noi, profesorii, să facem expuneri pe teme generale.

Faptul că elevii se prezintă într-o măsură necorespunzătoare la orele de consultații și nu sînt încă prea bine lămuriți asupra conținutului și rolului acestora se datorește, după părerea mea, în primul rînd insuficienței, popularizării a lor de către școală. Sînt de părere că printre îndatoririle profesorilor care predau la secțiile fără frecvență se află și aceea de a sprijini mobilizarea elevilor la orele de pregătire.

J. Albin, profesor de limba romînă, ne-a arătat că principala sa preocupare a fost la început de a arăta elevilor cum să-și organizeze studiul individual. Deocamdată — ne-a spus tov. Albin — am utilizat orele de consultații pentru a da elevilor scheme sintetice asupra celor mai însemnate probleme din materia ce se va cere la prima sesiune de examene.

Aș vrea să semnalez, cu acest prilej, un lucru — și anume, că se resimte lipsa manualelor pentru elevii de la secțiile fără frecvență. Consider necesar ca organele de resort să studieze și să soluționeze această problemă.

Tovarășii Simion Bulgărea, profesor de fizică și Venera Dogaru, profesoară de limba romînă ne-au vorbit despre necesitatea de a se organiza în așa fel lecțiile și consultațiile încît ele să corespundă cît mai mult cerințelor pregătirii elevilor. Sînd de vorbă cu aceștia, tov. Bulgărea, de pildă, și-a dat seama că va trebui să le lămurească în primul rînd unele capitole cum ar fi sis-

temele de unități sau mărimile fizice și să-i ajute în ceea ce privește rezolvarea problemelor de fizică. La rîndul ei, tov. Dogaru consideră că, dat fiind numărul redus de ore pe care îl are la dispoziție, va trebui să facă o scurtă trecere în revistă a principalelor probleme de literatură pe care trebuie să le cunoască elevii și să insiste îndeosebi asupra unor capitole și autori mai însemnați, cum ar fi bunaoară, la clasa a X-a, Eminescu sau Creangă.

Tov. Ion Cheșcă, directorul școlii, consideră că o foarte mare însemnătate în munca cu elevii înscrise la cursul fără frecvență o are și buna organizare a pregătirii la care aceștia participă în școală. De aceea s-a preocupat ca planul consultațiilor să fie astfel alcătuit încît pînă la sfîrșitul anului elevii să poată participa la orele aceluiași discipline, în aceeași zi a săptămînii și în aceeași sală. Grunele de elevi, ca și orarul activităților lor au fost stabilite tinîndu-se seama de timpul liber pe care-l au la dispoziție tinerii înscrise la cursuri.

În cele spuse de profesori s-au ridicat și unele probleme care necesită un scurt comentariu. O asemenea problemă este, de pildă, aceea a participării elevilor la pregătirea organizată în școală. Într-adevăr, participarea la această pregătire depinde și de măsurile de popularizare și de lămurire pe care le va lua școala — așa cum socoteste tov. Ana R. Maxim, dar depinde foarte mult și de calitatea muncii desfășurate de profesori.

O altă problemă se referă la modul în care sînt concepute orele de consultații. Se face vizibilă, la unii profesori, tendința de a înlocui aceste ore cu lecții de sinteză care-și propun să înglobeze tot materialul de studiu, ceea ce contravine instrucțiunilor ministerului. Este necesar ca profesorii să-i îndrume mai stăruitor pe elevi către studiul individual și să le arate că orele de consultații constituie doar un mijloc de a-și clarifica problemele mai dificile.

Considerăm de asemenea că este necesar să se dea o cît mai urgentă soluționare problemei manualelor, care este cu atît mai importantă cu cît baza pregătirii elevilor de la cursurile fără frecvență o constituie studiul individual.

Paqină lucrată de O. BUZESCU și M. CIUCA

Preocupările unei secții de învățămînt

Buna desfășurare a muncii în cadrul secțiilor fără frecvență depinde, într-o mare măsură și de atenția pe care le-o acordă organele de învățămînt de felul cum acestea le sprijină, le controlează și le îndrumă activitatea. Pentru a cerceta și acest aspect legat de pregătirea elevilor înscrise la cursurile fără frecvență, am adresat tovarășului Mircea Cucu seful secției de învățămînt a raionului 30 Decembrie, cîteva întrebări.

— Ce măsuri a luat secția de învățămînt în legătură cu organizarea învățămîntului fără frecvență? — a fost prima noastră întrebare.

— Imediat ce au sosit instrucțiunile ministerului cu privire la organizarea acestei forme de învățămînt, am chemat la sediul secției pe directorii școlilor în care funcționează secțiile fără frecvență și le-am comunicat măsurile ce se cer luate. Cu acest prilej am discutat în amănunțime sarcinile cuprinse în regulament și în anexele sale, pentru a lămuri toate problemele legate de modul cum trebuie să se organizeze munca și de obiectivele pe care trebuie să le urmărească directorii. Am subliniat că folosind noile condiții care au fost create învățămîntului fără frecvență, cadrele didactice au dator să depună eforturi pentru a asigura o pregătire cît mai temeinică oamenilor muncii dornici să-și completeze studiile elementare și medii și că strădanile lor trebuie să se concretizeze, în primul rînd, în munca desfășurată în timpul lecțiilor de sinteză, al orelor de consultații, al lucrărilor de laborator. Am considerat, totodată, că e bine să cerem cadrelor didactice să se ocupe și de

îndrumarea elevilor în ceea ce privește studiul individual, dîndu-le indicații asupra modului cum să învețe, asupra problemelor și capitolelor cărora trebuie să le acorde o mai mare atenție, asupra materialului bibliografic pe care trebuie să-l folosească. Am recomandat directorilor de școli să facă cunoscut elevilor înscrise la cursurile fără frecvență programul bibliotecii școlare și să indice materialele ce pot fi consultate.

Avînd în vedere necesitatea ca lecțiile de sinteză, lucrările de laborator, consultațiile, să fie tînuțe de profesori cu o bonată experiență am cerut directorilor de școli să facă propuneri în acest sens, oprindu-se, în primul rînd, la pedagogii care au obținut cele mai bune rezultate în activitatea didactică. Propunerile au fost analizate și aprobate, cu anumite modificări, de către Secția de învățămînt.

Pe de altă parte, am urmărit îndeaproape organizarea claselor și stabilirea efectivelor de elevi.

L-am rugat pe seful secției de învățămînt a raionului 30 Decembrie să ne vorbească și despre felul cum se ocupă activul de inspecții de îndrumarea muncii secțiilor fără frecvență.

— Deocamdată sîntem abia la început și nu putem vorbi încă de o activitate largă în această direcție. Pînă în prezent nu am avut posibilitatea să ne deplasăm la toate secțiile pentru a controla desfășurarea orelor de consultații sau a lecțiilor de sinteză, îndrumările ce se dau elevilor etc. Totuși, și pînă acum am putut constata unele aspecte importante. Ne-am dat seama, de exemplu, că în unele locuri orele de consultație au fost de fapt transformate

PROBLEME ALE PREDĂRII MECANICII

Problema conținutului programei și manualului de mecanică pentru școala medie a fost discutată în repetate rânduri de către profesorii de fizică. Acum însă, în perspectiva școlii de 12 ani, restructurarea predării mecanicii apare inevitabilă, impunându-se rezolvarea definitivă din punct de vedere științific și metodic a acestei importante probleme.

Consider că mecanica trebuie prezentată elevilor în legătură cu toate disciplinele fizicii și nu izolată de ele. De pildă, elevii trebuie ajutați să înțeleagă că legile mișcării pe care le studiază mecanica sînt valabile numai pentru macrocorpuri și numai în cazul vitezelor nu prea mari. Altfel, ei vor fi ispitiți, mai târziu, să extindă concluziile mecanicii newtoniene și la domeniul fizicii atomice.

Pentru ca noi, profesorii, să nu fim siliți să retractăm, ci doar să dezvoltăm, trebuie să punem din cadrul primelor lecții de mecanică clasică bazele cunoștințelor referitoare la mecanica relativistă. Este deci necesar să le vorbim elevilor despre masa de repaus sau masa proprie — pentru care se poate păstra definiția din manualul actual — și despre masa de mișcare, a cărei variabilitate o vom explica prin teza materialistă a unității dintre mișcare și materie, modificarea proprietății materiei numită masă fiind o consecință a modificării stării de mișcare a materiei, adică a vitezei.

Socotesc că din capul locului trebuie pus accentul asupra faptului că în general teoriile referitoare la mecanică — la fel ca orice teorii științifice — oglindesc un anumit grad de cunoaștere și că, pe măsură ce știința avansează în timp, gradul de cunoaștere se adâncește, iar teoriile se îmbogățesc și ele, în funcție de noile date. De pildă, ar trebui arătat că păreriile lui Aristotel asupra căderii libere au fost justificate pentru condițiile date ale experienței — întrucît oricine poate vedea și astăzi, ca și acum 2.000 de ani, că un cui cade mai repede decît o frunză — dar că Galileu, aprofundînd experiențele și quasieliminînd cauza perturbărilor — aerul — a descoperit

riț că toate corpurile cad cu aceeași viteză. Teoriile cosmogonice ale lui Copernic și Kepler trebuie expuse și ele în legătură cu nivelul atins de știință în epoca respectivă, subliniindu-se contribuția pe care au adus-o la dezvoltarea ei, iar nu prezentate în sine, enumerativ, cum se face în prezent.

În ceea ce privește problema de însemnătate primordială a succesiunii în predare a cunoștințelor de mecanică, socotesc că ele trebuie predate pornindu-se de la studiul nemijlocit al fenomenelor înconjurătoare. Mai mult chiar, ținînd seama de faptul că statica e doar un caz particular al dinamicii, cred că nici nu este rațional ca în cadrul școlii de cultură generală să fie tratată aparte. Socotesc mult mai firesc ca elementele de statică să fie introduse pe tot parcursul studiului, acolo unde necesitatea o cere.

Cred, de asemenea, că nici tema „Măsurători” n-ar trebui predată distinct, așa cum prevede actuala programă, deoarece e mult mai firesc ca noțiunile despre măsurători să fie date cu prilejul fiecărei mărimi fizice nou învățate.

Desigur că renunțarea la unele noțiuni vechi trebuie începută din școală, căci elevii se găsesc la acea vîrstă cînd vechile noțiuni au cele mai slabe rădăcini și pot fi înlocuite mai ușor. Bunăoară, dacă vom ști să ne creăm cale liberă încă din clasa a VIII-a, atunci în clasa a XI-a, tratînd în mod corespunzător tema interferenței luminii, vom reuși mult mai ușor să-i familiarizăm pe elevi cu bazele experimentale și teoretice ale mecanicii relativiste. Pentru aceasta mi se pare absolut necesară descrierea interferometrului și a experienței lui Michelson, omise în cuprinsul actualului manual.

Totodată cred că acum, în

plină epocă de avînt a eliberării energiei atomice și a zborurilor cosmice, cunoașterea teoriei relativității este indispensabilă. Unii profesori afirmă că predarea acestei teorii ar depăși nivelul de înțelegere al elevilor, chiar și al celor din ultima clasă. Pentru cei care au încercat să pătrundă tainele teoriei relativității devine însă tot mai clar că putem da elevilor bazele cunoașterii ei, cu atît mai mult cu cît în școală se studiază analiza matematică. Se știe doar că în expunerea teoriei relativității sînt posibile variante în care, în locul constantei vitezei luminii, se ia ca fundament ori care altă lege. O asemenea „altă lege” care să asigure o mai mare accesibilitate a explicațiilor asupra teoriei relativității, astfel încît aceasta să poată fi predată și în școala medie, a și fost deja formulată, în lucrarea „Principiul relativității restrînse și timpul absolut” de prof. univ. N. Bărbulescu, din cuprinsul căreia putem culege și prelucra un material de mare eficacitate pentru tratarea teoriei relativității în cadrul unui manual școlar.

Prof. F. ȘTEFAN
București

Radiofonia a devenit o adevărată pasiune pentru elevii clasei a IX-a de la Școala medie nr. 27 din Capitală.

Lucrările practice agricole în perioada de iarnă

În aceste săptămîni de iarnă profesorii de agricultură folosesc toate posibilitățile de a organiza activități practice referitoare la capitolele predate în cursul trimestrului al II-lea, urmînd ca ele să răspundă cerințelor programelor și să se afle în strînsă legătură cu lucrările agricole de iarnă din gospodăriile agricole colective.

Bunăoară, predînd la clasa a V-a capitolul „Cultura plantelor de cîmp”, la clasa a VI-a capito-

lul „Legumicultura” și la clasa a VII-a capitolul „Mecanizarea agriculturii”, profesorul de specialitate de la Școala de 8 ani din comuna Vieru, raionul Giurgiu, a organizat în laboratorul școlii și la gospodăria colectivă o serie de lucrări practice interesante și instructive. Pe baza materialului colectat și conservat din timp, elevii clasei a V-a au studiat în laboratorul de agricultură soiurile de cereale păioase și soiurile de hibridi de porumb cultivate în comună, cît și principalele dăunători și principalele boli care se manifestă în cultura plantelor în regiune și felul cum trebuie combătute acestea.

Activitățile practice agricole cu elevii clasei a VI-a s-au desfășurat la răsădnicile gospodăriei colective. Aici elevii au participat la lucrări de amenajare a răsădnicilor calde în vederea semăntului, au semănat roșii și varză timpurie, urmînd ca în lecțiile viitoare să se ocupe de îngrijirea răsădurilor și de repicatul lor, iar cînd timpul va permite, să efectueze operațiunea de semănare a legumelor în cîmp. În laboratorul gospodăriei elevii au avut prilejul să recunoască semințele diferitelor specii de legume și să participe la selecționarea semințelor pentru semănare.

La rîndul lor, elevii clasei a VII-a au vizitat brigada S.M.T. din comună, unde au studiat, îndrumați de tehnicieni, părțile componente ale tractorului și diferite tipuri de unelte agricole (pluguri, grape, tăvălugi, cultivatoare etc.). După studierea mașinilor de semănat profesorul va organiza o aplicație practică, care va avea drept scop cunoașterea mecanismului de reglare a adîncimii de semănat.

Și la Școala de 8 ani din comuna Vultureni, raionul Gherla, lucrările practice de agricultură au fost alese cu pricepere. În cadrul lecțiilor practice ținute la stațiunea de mașini și tractoare din comună elevii clasei a VII-a de la această școală au cunoscut părțile componente ale tractorului (motorul, transmisia, organele de deplasare, mecanismul de direcție, echipamentul suplimentar etc.). Îndrumați de profesor și avînd la dispoziție o machetă secționată, elevii au înțeles modul de funcționare a motorului Die-

sel în 4 timpi. Lecții interesante s-au ținut cu elevii aceleiași clase la sediul gospodăriei colective, unde li s-a predat capitolul „Organizarea întreprinderilor agricole socialiste”. Tot aici s-au desfășurat și aplicațiile practice referitoare la acest capitol.

La fel au procedat și cadrele didactice de specialitate de la Școala de 8 ani din Adămuș, raionul Tirnăveni. Aici s-au organizat cu elevii clasei a V-a lucrări practice referitoare la studiul plantelor de cîmp cu ajutorul planșelor de ierbar și lucrări de determinare a puterii germinative a diferitelor semințe. Elevii clasei a VII-a au participat la lucrările de iarnă pentru întreținerea livezii de pomi fructiferi.

Ținînd seama de specificul condițiilor locale, numeroși profesori de agricultură au adaptat conținutul lucrărilor practice acestor condiții. De exemplu, profesorul de specialitate de la Școala de 8 ani din Văleni Dimbovița, raionul Mușcel, localitate unde pomicultura este foarte dezvoltată, a asigurat, cu concursul gospodăriei colective, participarea elevilor la toate activitățile din sectorul pomicol: la lucrările de curățire a livezii, la operațiunile de tăiere și stropire contra dăunătorilor etc. Totodată elevii au studiat în clasă, pe baza materialului colectat, diferite specii de pomi fructiferi, exersîndu-se în recunoașterea lor după frunze, ramuri sau semințe. De asemenea, în cadrul lucrărilor din clasă elevii au învățat să deosebească atacul pe frunze, fructe sau ramuri al diferiților dăunători, au efectuat altoiri demonstrative la masă, au observat la microscop stadiul de dezvoltare la mugurilor în perioada de repaus etc.

La fel a procedat și profesorul de agricultură de la Școala de 8 ani din comuna Bodești-Horezu, regiunea Argeș, adaptînd conținutul lucrărilor practice la condițiile specifice regiunii în care este situată școala.

Alegînd cu pricepere lucrările practice agricole care pot fi efectuate în timpul nefavorabil ieșirii pe teren, profesorii de agricultură asigură continuitatea lucrărilor practice în perioada de iarnă, concordanța între conținutul teoretic și cel practic al lecțiilor.

Cînd firul lecției este întrerupt

Deși se cunoaște necesitatea ca lecția, o dată începută, să nu mai fie deranjată de nimeni, totuși constatăm că există cazuri de nerespectare a acestei cerințe. Ceva mai mult: unii vor să susțină cu argumente asemenea practică dăunătoare care, de fapt, trebuie combătută în mod hotărît.

Este știut că îndrumarea și controlul procesului de învățămînt presupun, printre altele, și asistența la lecțiile cadrelor didactice. Acolo, la clasă, directorul sau inspectorul se pot convinge cel mai bine dacă pedagogul are în general un sistem bun de lucru, deoarece munca lui se reflectă cu limpezime în moduli cum își desfășoară lecția, în volumul și calitatea cunoștințelor elevilor, în ținuta și atitudinea acestora față de profesori și față de întregul colectiv, față de activitatea ce are loc.

Cu cît directorul sau inspectorul asistă la mai multe lecții ale unui profesor, cu atît ei se vor informa mai exact asupra calității muncii acestuia. O singură lecție nu poate fi întotdeauna oglinda unui fel de a munci, astfel încît să ne îndreptățescă a trage concluzii asupra întregii activități a unui pedagog. Știm doar cu toții că se întîmplă chiar și unor învățători și profesori buni, conștiincioși, să facă o dată și o lecție neizbutită, poate exact atunci cînd a fost cineva de față. Și invers.

Cu atît mai mult sînt neconcludente observațiile ce se pot face cînd se asistă numai la o parte a lecției. Este deci cu totul nepotrivită practica acelor care intră în oră în momentul cînd cred că începe să se desfășoare o anumită etapă a lecției, pentru a vedea cum o realizează profesorul. Rupt de ansamblul activității din ora respectivă și din ansamblul muncii profesorului, fragmentul respectiv de activitate nu poate conduce la o concluzie serioasă, valabilă pentru calitatea muncii în ansamblu.

Cît despre socoteala pe care și-o fac unii — anume aceea că astfel îl pot surprinde pe profesor în condiții normale de lucru — să recunoaștem, nu este tocmai bună.

De aceea, repetăm, numai un studiu atent, o observare minuțioasă a lecțiilor unui învățător sau profesor ne pot edifica pe deplin și exact asupra muncii acestuia.

În plus, întreruperea lecției aduce mari dezavantaje activității din clasă și din ora respectivă, iar dacă devine sistem, întregului proces instructiv-educativ. Căci, să chibzuim puțin: a trecut „momentul organizatoric” al lecției, elevii și-au adunat gândurile și atenția fiecăruia se concentrează tot mai mult asupra

activităților din clasă. Cu cît aceste activități sînt mai interesante (și aceasta depinde de măiestria pedagogului), cu atît ele sînt urmărite cu mai mult interes, cu mai multă luare aminte de către elevi. Să ne închipuim că într-un asemenea moment de mare concentrare ușa clasei se deschide și în cadrul ei apar persoane cunoscute sau chiar necunoscute, purtînd în mînă cartele voluminoase de note. Atenția generală se abate de la problemele lecției. Profesorul întrerupe ascultarea sau explicația și o dată cu aceasta, întreaga activitate din clasă. Firul lecției se frînge. Va trebui să treacă un timp (prețios în cursul unei lecții) pentru ca — după ce vizitatorii și-au făcut loc în băncile de la urmă, adeseori ocupate — atenția generală să se concentreze din nou și firul lecției să poată fi înnodat. Procesul acesta se petrece chiar și numai cînd cineva intră în clasă pentru a face o simplă comunicare.

S-au dedus, credem, din cele de mai sus inconvenientele pe care le prezintă pentru procesul instructiv-educativ o asemenea perturbație a orei. De aceea nu se poate admite întreruperea lecției și greșesc aceia care o fac.

ANA COSMIN

Predarea gramaticii în perspectivă

Uneori, profesorii se pling de dificultățile pe care le întâmpină în timpul orelor de gramatică la clasele V-VII. E drept, sînt cazuri în care noțiunile cu care operează gramatica, regulile pe care le statornicește ea par reci, abstracte și de aceea atenția elevilor e mai anevoios de menținut. Totuși, lecțiile de gramatică pot fi ușoare, interesante și urmărite cu plăcere de către elevi. Lucrul acesta se întâmplă ori de cîte ori se desfășoară în mod normal.

De ce însă, de multe ori, în clasele V-XI profesorul trebuie să revină neconținut asupra unor noțiuni pentru a fi înțelese și însușite de elevi? De ce le este atât de greu unor elevi să facă deosebirea între adjectiv și verb la participiu sau la supin? De ce nu reușesc să sesizeze nuanțele de timp ale verbului? Căutînd răspuns acestor întrebări am ajuns la concluzia că una din cauzele principale o constituie și faptul că mulți elevi vin în clasa a V-a fără a-și fi însușit temeinic noțiunile prevăzute în programele școlare pentru clasele anterioare. Astfel, profesorului i se întâmplă să se trezească în situația constructorului care încearcă să ridice o clădire nouă pe o bază subredă.

Cînd am înțeles aceasta, că să nu repet pătania căruțașului din exemplul lui Ușinski și să nu min caii fără a observa că palele au căzut și s-au împrăștiat pe drum, am hotărît să zăbovesc mai multe săptămîni la începutul anului asupra noțiunilor cerute de programele claselor anterioare. După o îndelungată experiență mi-am dat seama însă că, oricîtă îndeminare am avea și oricît de mult ne-am străduit, cele citeva săptămîni de la începutul clasei a V-a sînt cu totul insuficiente și nu reușesc să suplimentez de-a lungul a patru ani de școală.

Experimentarea predării cu cadre specializate la clasele I-IV a adus o soluție nouă acestei probleme, lăsînd să se întrevadă perspectiva studierii gramaticii în clasele V-VIII pe baze mult

mai solide. Noile programe școlare, adaptate cerințelor școlii de opt ani ne permit să-i introducem pe elevi în mod treptat în problemele gramaticii încă din clasele mici. Îi învățăm astfel să înțeleagă în adîncime ce este propoziția, care sînt părțile ei principale, care sînt raporturile între subiect și predicat. De la propoziția simplă trecem la propoziția dezvoltată.

În clasa a III-a copiii ajung să-și formeze noțiunea de parte secundară fără ca, bineînțeles, să li se dea și denumirea acestei noțiuni. Cheia înțelegerii atributului și complementului, precum și a tuturor problemelor legate de acestea, o constituie de fapt înțelegerea relațiilor dintre cuvinte în cadrul propoziției — la început, înțelegerea raportului între părțile secundare care lămuresc subiectul sau predicatul, iar ulterior înțelegerea raportului între părțile secundare și termenii pe care-i determină. Urmînd această succesiune profesorul care predă la clasa a III-a ajunge, după un anumit număr de ore, să le formeze elevilor deprinderea de a găsi legătura logică dintre cuvinte și de a stabili totodată natura raportului în care se află ele.

Ținînd seama de aceste considerații am reușit anul trecut ca, la sfîrșitul clasei a III-a, să fac cu elevii analize sintactice similare celor pe care urmează să le facă peste 2-3 ani. Deosebirea constă doar în faptul că elevii din clasa a III-a nu cunoșteau denumirile părților secundare.

Paralel cu analiza sintactică elevii s-au obișnuit să efectueze și analiza morfologică, să arate, de exemplu, că subiectul este exprimat printr-un substantiv, fezul substantivului, genul, numărul. În cazul atributului și complementului elevii au fost obișnuiți să recunoască cuvîntul pe care-l lămuresc, întrebarea la care răspund și prin ce sînt exprimate.

Strădaniile din anul trecut îmi ușurează foarte mult munca din cursul acestui an școlar. Întrucît am fixat noțiunile de atribut și complement încă din anul trecut prin notele lor esențiale (partea secundară care lămurește un substantiv sau partea secundară

care lămurește un verb), anul acesta n-am avut să completez decît denumirile lor (atribut, complement). Întrucît programa îmi permite — e vorba de numărul de ore — mi-am îngăduit ca după fixarea noțiunii să trec la lărgirea sferei acesteia explicînd atributele substantivale (genitivale și prepoziționale), adjectivale, verbale și adverbiale — bineînțeles fără să dau denumirile dar atrăgînd atenția elevilor atît asupra părților de vorbire prin care sînt exprimate acestea cît și asupra întrebărilor la care răspund. În felul acesta elevii s-au obișnuit încă de pe acum să înțeleagă funcțiile complementului direct, indirect, circumstanțial.

Respectînd programa și urmîrind manualul i-am ajutat pe elevi să recunoască, în cazul pronumelui personal, de pildă, toate formele de la singular și plural după persoană și cazuri, orientîndu-se după întrebări. Ei au început să observe că pronumele personal, care răspunde la întrebarea „cine” se află în aceeași poziție cu substantivul care răspunde la aceeași întrebare și este, în poziție, subiect, că pronumele care răspunde la întrebarea „cui?” este un complement, ca și cel care răspunde la întrebarea „pe cine?”.

Dacă ținem seama în predare de lărgirea cunoștințelor în clasele următoare, noțiunile de gramatică se vor fixa temeinic în memoria elevilor și nu vor apare ca niște abstracțiuni greu de pătruns, ci vor deveni interesante. Predarea noțiunilor de gramatică încă din clasele a III-a și a IV-a creează premisele unei însușiri temeinice a materialului prevăzut în programele claselor următoare, îngăduie formarea unor temeinice deprinderi de scriere ortografică și, mai mult decît atîta, îi învață pe copii să se exprime corect, logic, să cîntărească bine locul cuvintelor în propoziție și al propozițiilor în frază.

Observațiile pe care le-am făcut aici vin în sprijinul ideii privind necesitatea predării cu cadre specializate la clasele I-IV.

I. DINICU
Hațeg

Studiul mișcării uniforme rectilinii în laboratorul de fizică al Școlii medii nr. 3 din Timișoara.

Actualitatea în lecțiile de geografie

Cunoștințele de geografie economică predate în clasa a IX-a sînt menite să lămurească elevilor nu numai repartiția geografică a producției, ci și condițiile și particularitățile dezvoltării ei în diferite țări și regiuni, în funcție de modul de producție a bunurilor materiale, factorul hotărîtor în dezvoltarea societății. Înțelegînd acest lucru, majoritatea profesorilor de geografie din școlile noastre le formează elevilor cunoștințe științifice de geografie economică, bazate pe tezele materialismului istoric, le arată caracterul neștiințific și reacționar al determinismului geografic.

Așa procedează la lecțiile ei de geografie economică și profesoara M. Ioanițoia de la Școala medie „Zoia Kosmodemianskaia” din Capitală. Tov. Ioanițoia nu se mulțumește cu simpla însușire de către elevii ei a datelor și cifrelor privind așezarea geografică și vecinii țării studiate, condițiile și resursele naturale ale acestora, populația și economia lor deoarece, rupte de particularitățile social-politice, aceste date și cifre nu explică, prin ele însele, ceea ce este esențial.

La lecțiile despre geografia economică a Spaniei, de exemplu, profesoara le-a arătat elevilor că această țară agrar-industrială are o economie înapoiată datorită faptului că este aservită monopolurilor americane, care dirijează în același timp și viața politică a țării. Vorbindu-le elevilor săi despre regimul dictatorial impus de generalul Franco, care în înțelegere cu biserica și marea burgheză menține în Spania un regim de cruntă exploatare a maselor populare, tov. Ioanițoia a argumentat de ce Spania este țara cu cel mai scăzut nivel de viață din Europa.

Positiv este faptul că elevii au avut o participare activă la lecție în cursul predării cunoștințelor noi. Ei au vorbit astfel despre

baza militară înființată de S.U.A. pe teritoriul Spaniei, în insulele Canare, despre dorința conducătorilor Spaniei de a adera la N.A.T.O., bloc militar agresiv. În mod deosebit s-au oprit elevii asupra luptei poporului muncitor din Spania împotriva regimului dictatorial al lui Franco, ilustrîndu-și spusele cu fapte cunoscute de ei din presă.

Asistînd la lecțiile ținute de tov. Ioanițoia îți poți da ușor seama de faptul că ea le-a format elevilor în mod sistematic deprinderea de a lega cunoștințele de geografie economică de realitatea social-politică a țării studiate, că i-a deprins să fie la curent cu cele publicate în presă și să folosească la lecții cunoștințele dobîndite pe această cale. Faptul acesta a fost dovedit și de felul în care a decurs lecția despre Portugalia. Preînd această lecție profesoara a amintit de coloniile Portugaliei și a făcut o parateză pentru a vorbi despre lupta de eliberare a poporului angolez care, alături de celelalte popoare coloniale, s-a ridicat împotriva jugului colonialist. Și aici elevii au făcut completări binevenite, referindu-se la fapte concrete cunoscute de ei în legătură cu politica de aspirare și exploatare dusă de salazariști, în legătură cu lupta clasei muncitoare din Portugalia și cu lupta anti-colonialistă a poporului din Angola.

Trebuie subliniat în același timp grija pe care o manifestă tov. Ioanițoia de a alege pentru exemplificarea expunerilor pe care le face în clasă fapte concludente, cu o mare putere de convingere prin caracterul lor impresionant. Bunăoară, în predarea lecției despre Italia, situația grea a muncitorilor și țărănilor italieni, șomajul și mizeria au fost ilustrate prin drama emigranților din sudul Italiei — drama sutelor de mii de oameni care își părăsesc locurile natale și rătăcesc an după an în căutare de lucru — prin zugrăvirea grevelor determinate de șomaj, de salariile cu totul insuficiente, ca și de măsurile teroriste luate de guvernul capitalist împotriva clasei muncitoare. Și la această lecție, ca și la cele precedente, elevii au dovedit numeroase cunoștințe referitoare la lupta clasei muncitoare și a țărănimii sărace din Italia, la conducerea acestei lupte de către Partidul Comunist Italian.

Creînd posibilitatea cunoașterii în adîncime a problemelor referitoare la situația economico-politică a țării din Europa, lecțiile de geografie economică ținute de tov. Ioanițoia dau elevilor o imagine clară asupra situației economice și politice internaționale actuale. Aceste cunoștințe, necesare formării concepției materialist-dialectice despre societate, lărgesc orizontul elevilor, ajutîndu-i în același timp în însușirea noțiunilor de geografie fizică, care sînt memorate mai ușor și mai profund. Eficiența acestui sistem de muncă este confirmată de răspunsurile ample și precise pe care le dau elevii.

I. MILITARU

C. DEMETRESCU

Preocupări pentru îmbunătățirea muncii școlilor

De curînd, cei 34 de directori ai școlilor medii din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară au participat la o consfătuire care a prilejuit un bogat schimb de experiență.

Consfătuirea a scos la iveală multe fapte pozitive din activitatea pedagogilor: preocupările conducerii școlilor „Al. Sahia” din Tîrnăveni și „Bolyai Farkas” din Tg. Mureș pentru planificarea muncii educative, activitatea de cercetare științifică de la școala „Bolyai Farkas” și de la Școala medie nr. 2 din Reghin, grija pentru înarmarea cadrelor tinere existîntă la Școala medie din Toplița, unde se organizează asistențe la lecțiile acestor cadre și se valorifică concluziile desprinse din ele etc.

În cadrul consfătuirii directorii de școli, însoțiți de lucrătorii secțiilor raionale de învățămînt, au participat la activitatea unei brigăzi de inspecție organizată de secția regională de învățămînt la școala medie „Bolyai Farkas”, pentru a se edifica mai bine asupra problemelor de îndrumare și control. Împărțiți pe colective conduse de către un inspector regional sau un șef de secție raională, directorii școlilor medii au asistat la lecții, la diverse activități educative, la diferite forme ale muncii metodice, au cercetat rezultatele obținute la învățatură și felul cum sînt rezolvate proble-

mele administrativ-gospodărești din școală.

Controlul colectiv și schimbul de experiență s-au încheiat printr-o expunere prezentată de tov. Bela Kozma, directorul Școlii medii „Bolyai Farkas”, în legătură cu munca de conducere din școală. Bine documentată, bazată pe experiența de peste un deceniu a directorului, expunerea a abordat probleme ale organizării și planificării muncii în școală, ale pregătirii tematică și metodice a asistențelor la lecții, diferite aspecte ale muncii politice, ideologice și culturale în rîndurile elevilor, modalitățile de trasare a liniilor de perspectivă în activitatea colectivelor de elevi pe clase și pe școală.

Concluziile finale și sarcinile de viitor au fost prezentate de către brigada secției regionale de învățămînt.

Prin organizarea acestei consfătuiri Secția de învățămînt a regiunii Mureș-Autonomă Maghiară a avut prilejul de a cunoaște mai bine munca directorilor, capacitatea lor de a analiza lecțiile, calitatea îndrumărilor pe care le dau acestia cadrelor didactice. În același timp, consfătuirea a contribuit la mai bună orientare a muncii directorilor.

Secția își propune să organizeze, pe baza muncii de control și îndrumare pe care o desfășoară acum în raioanele Tîrnăveni și

Odorhei, o nouă consfătuire, care va avea în centrul preocupărilor problemele educației patriotice și ateist-științifice a elevilor.

PETRU POP
Șeful secției de învățămînt a regiunii
Mureș-Autonomă Maghiară

De ce nota trei?

Nicu e necăjit. A luat un trei la matematică. Încearcă să-și dea seama cum de s-a putut întîmpla aceasta, că doar el își învățase lecția. Și prin fața ochilor încep să i se perinde iar toate cele întîmplate.

Fusese scos la tablă. Toate au mers bine pînă la reducerea termenilor asemenea. La un moment dat, și-a dat seama că a greșit: nu efectuasă bine grupearea. A reluat exercițiul. În clasă era liniște. Și, deodată, un țipăt.

— Ce s-a întîm-

plat? — a întreat profesorul.

— ?!

— Cine a țipat, n-auziți?

— Cineva m-a lovit cu asta — a spus una dintre eleve și a arătat o bucatică de carton.

— Cine a aruncat-o?

Din nou tăcere. Profesorul s-a enervat. Pînă la urmă, vinovatul a fost găsit. Au urmat admonestări, consemnarea faptului în condica clasei și în carnet.

Lecția a fost reluată. Dar Nicu stătea acum la tablă descumpănit, fără să mai știe ce arc de fă-

cut. Turburat, continua să caute cu înfrigurare. Auzi glasul profesorului:

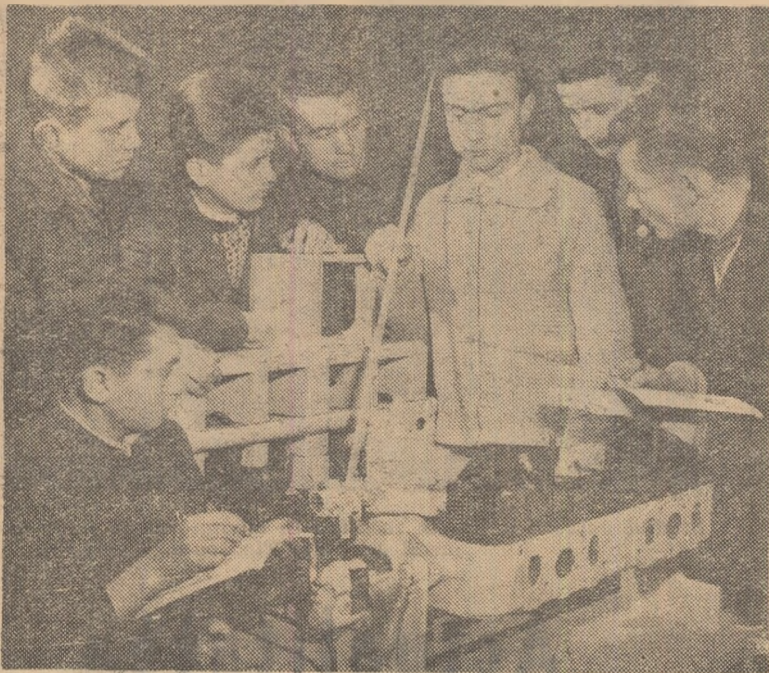
— De ce te-ai oprit?

A vrut să răspundă. Chipul încruntat și vocea minioasă a profesorului l-au împiedicat.

— De prostii știți să vă țineți, dar de învățat nu învățați nimic. Treci la loc! Nota trei!

A plecat în bancă. Îi venea să plîngă. Din lecția nouă nu a înțeles aproape nimic.

Acum caută să-și explice de ce a luat nota trei. De ce oare?

In laboratorul de mecanică al Școlii profesionale agricole din Carei

Probleme ale pregătirii maistrilor mecanizatori

Pregătirea cadrelor de maistri mecanizatori în școala tehnică de maistri preocupă în cea mai largă măsură organizația de partid și conducerea Centrului școlar agricol din Craiova, căci acestor cadre le revine un rol important în asigurarea unui nivel înalt de mecanizare a muncilor agricole.

În vederea îmbunătățirii muncii în școala tehnică de maistri organizația de partid de la Centrul școlar a pus de curând în discuția profesorilor situația la învățatură în lumina rezultatelor obținute pînă acum. A fost subliniată cu acest prilej grija cadrelor didactice de a asigura studiul tehnologiei metalelor și a meseriei în strînsă legătură cu tehnica cea mai modernă. În acest scop studiul se efectuează aproape exclusiv asupra modelelor tipurilor noi de mașini agricole a pieselor, ansamblelor și subansamblelor acestora. Școala a acordat multă atenție procurării materialului didactic necesar concretizării lecțiilor teoretice. Materialul didactic — format din piese, mecanisme și ansamble de tractoare de diferite tipuri — a fost grupat pe discipline. Piesele în mărime naturală sînt prezentate în mai multe secțiuni, iar pentru ca diferitele mecanisme și ansamble să fie scoase în evidență, ele au fost colorate în nuanțe deosebite. Foarte utile pentru studiul științific al elevilor-maistri sînt și panoplile care reprezintă diferite scheme sau principii de funcționare a motoarelor.

Preocuparea de a îmbina cît mai strîns cunoștințele teoretice cu practica muncii agricole a dus, desigur, la obținerea unor rezultate bune la învățatură. În această privință a fost citată la loc de frunte clasa a III-a „A” de care răspunde prof. ing. Mircea Grigore. Elevii acestei clase au fost îndrumați ca, paralel cu pregătirea lor de specialitate, să aprofundeze cunoștințele economico-organizatorice privind activitatea brigăzilor complexe de mecanizatori în aplicarea celor mai înaintate reguli agrotehnice. Rezultate bune în pregătirea elevilor s-au obținut și la alte clase.

Cu toate acestea, așa cum a reieșit din discuții, nivelul de

pregătire al unora dintre elevii Școlii tehnice de maistri se situează încă sub cerințele sarcinilor pe care aceștia le vor avea de îndeplinit în sectorul de producție în care urmează să lucreze după absolvirea școlii. Rezultatele slabe la învățatură se datoresc, printre altele, faptului că elevii-maistri nu au fost suficient îndrumați asupra felului cum trebuie să folosească, în cadrul studiului individual, notițele luate în clasă și materialul bibliografic recomandat de profesori, că nu cunosc destul de bine modul de conștientizare a acestui material. Din această pricină un număr însemnat de elevi-maistri se mulțumesc doar cu notițele adeseori foarte rezumative pe care le iau în clasă. De asemenea, discuțiile au relevat faptul că elevii-maistri au fost insuficient îndrumați ca și în timpul pregătirii individuale să utilizeze materialul didactic de care dispune școala, ceea ce determină la unii o însușire netemeinică a cunoștințelor, bazată pe simpla memorare a acestora. În lumina discuțiilor și a propunerilor făcute în ședință a fost elaborat un ansamblu de măsuri menite să ridice pe o treaptă mai înaltă pregătirea viitorilor maistri-mecanizatori. În această privință s-a prevăzut intensificarea muncii metodice în școală, prin interasistențe, lecții deschise, referate etc., ca și intensificarea muncii de îndrumare și control din partea conducerii școlii. De asemenea, se prevede ca în organizarea consultațiilor la disciplinele de specialitate să se dea lămuriri amănunțite de felul cum trebuie folosit materialul documentar în vederea adîncirii studiului individual.

Aplicarea în practică a acestor măsuri, preocuparea continuă pentru găsirea celor mai eficiente mijloace și forme de îmbunătățire a procesului instructiv-educativ vor contribui la ridicarea continuă a conținutului științific al lecțiilor, la obținerea de către elevii-maistri a unor rezultate tot mai bune la învățatură, la creșterea nivelului de pregătire practică și teoretică a viitoarelor cadre de mecanizatori agricoli.

Prof. GH. D. MATEIANU
Craiova

La secția serală a școlii de maistri

În acest an au luat ființă, în cadrul școlilor tehnice de maistri, secții serale. Faptul că elevii acestor secții continuă să lucreze în producție, în general în secțiile marilor întreprinderi, le permite să aplice necontenit și în mod nemijlocit noile cunoștințe însușite, să experimenteze imediat cele mai înaintate procedee de lucru. În același timp însă profesorii lor trebuie să țină seama că ei au la dispoziție mai puțin timp pentru studiul individual și, de aceea, să le predea astfel cunoștințele încît să asigure însușirea lor în cea mai mare parte chiar în clasă.

Colectivul didactic al secției serale de la Școala tehnică de maistri „Unirea” din Capitală și-a orientat întreaga activitate în funcție de aceste condiții. Prin planurile tematice s-a prevăzut ca aproximativ jumătate din numărul de ore din programul săptămînal să fie ore de predare, iar restul ore de seminar. Considerînd că tocmai orele de seminar contribuie cel mai mult la fixarea temeinică a cunoștințelor predate și la efectuarea unor aplicații de o mare însemnătate pentru activitatea în producție a viitorilor maistri, numeroși profesori acordă o deosebită atenție utilizării lor cît mai eficiente.

Iată, de pildă, cum s-a desfășurat seminarul la lecția de trigonometrie cu subiectul „Reducerea la primul cadran”, predată elevilor din anul I. După ce la ora de curs profesorul a demonstrat cum se pot calcula funcțiile trigonometrice ale arcelor cu extremitățile în cadranele II, III

și IV, folosind ca material didactic un dispozitiv construit în școală, cu ajutorul căruia înțelegerea operațiunii de reducere la primul cadran a fost mult ușurată, în prima parte a seminarului a verificat înțelegerea operațiunii de reducere la primul cadran pentru fiecare caz în parte. Apoi a trecut la aplicații numerice, ca de exemplu calcularea valorilor funcțiilor trigonometrice ale arcelor de 120°, 125°, 150°, 210° etc.

Rezultate bune a dat și seminarul la tema „Flambajul” din cadrul disciplinei mecanică tehnică, predată maistrilor electromecanici din anul II. În cele două ore de curs care au precedat seminarul a fost expus întreg materialul tematic legat de flambajul barelor drepte, explicîndu-se fenomenul de echilibru stabil și nestabil, metodele de calcul cu formula lui Euler și domeniul de valabilitate al acestei formule, ca și metoda de calcul bazată pe coeficientul de flambaj. Apoi, în două ore de seminar, au fost reluate toate aceste cunoștințe prin întrebări care au urmărit completarea și consolidarea lor. Întrebările principale au verificat în ce măsură cunosc elevii fenomenul de flambaj și legătura lui cu starea de echilibru nestabil, dacă știu ce este sarcina critică de flambaj, dacă și-au însușit formula lui Euler, noțiunea de efort unitar critic de flambaj, de coeficient de viteză a barei, dacă știu cum se realizează trasarea și interpretarea curbei de flambaj etc. S-a trecut apoi la efectuarea aplicațiilor.

Cum în manual sînt date numai două aplicații, profesorul a pregătit el însuși încă 4 aplicații, astfel încît fenomenul să fie cît mai bine înțeles. Aplicațiile s-au referit la calculul flambajului pe baza coeficienților respectivi și au dovedit că elevii și-au însușit aceste cunoștințe în strînsă legătură cu practica din producție.

De un real ajutor le sînt elevilor-maistri de la seral consultațiile și meditațiile date în școală. Astfel ori de cîte ori sînt nevoia de a-și lămurii o problemă, — chiar în timpul orelor — ei se adresează profesorilor și primesc explicațiile fie pe loc — dacă e vorba de o chestiune ce se poate lămurii repede — fie ulterior dacă sînt necesare explicații mai ample. În ceea ce privește meditațiile, acestea sînt prevăzute în plan — și anume cîte două ore pe săptămîină. Am considerat că, pentru specificul școlii noastre, cea mai rațională împărțire a lor este următoarea: la anul I, pe trimestrul I — ambele ore pentru matematică, iar pe trimestrele II și III — o oră de matematică și o oră de mecanică. În anul II, pe trimestrul I — ambele ore pentru mecanică, iar în trimestrele II și III — o oră de mecanică și alta la o disciplină cerută de elevi (electrotehnică, aparate și metode de măsură etc.); în anul III — ambele ore pentru disciplinele de specialitate.

Se impune, pentru îmbunătățirea muncii la secțiile serale, realizarea unor legături mai strînse între acestea și întreprinderi. Asemenea legături pot contribui mult la menținerea unei frecvențe regulate a tuturor elevilor-maistri, ca și la sprijinirea studiului lor de către inginerii șefi de sectoare și de secții.

Ținînd seama de perspectivele dezvoltării pe viitor a învățămîntului seral pentru pregătirea cadrelor tehnice de maistri, se impune o cît mai bună organizare a acestuia, așa încît el să poată răspunde pe deplin cerințelor. Socotim că vom primi un ajutor important în această privință la consfătuirea inițiată de Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini. La această consfătuire, care va avea loc în curînd în școala noastră și la care vor participa cadre didactice cu răspundere de la școlile tehnice de maistri din țară, se va realiza un larg schimb de experiență și se va ajunge, desigur, la unele precizări în privința organizării seminariilor, a meditațiilor etc.

Ing. GH. TOMESCU
București

Demonstrații practice cu mașina de găurit la Școala profesională de muncitori agricoli din Călugăreni

Lecții de tehnologia meseriei la locul de muncă

În vederea asigurării unei depline unități între predarea cunoștințelor teoretice și practica de producție, unele lecții de tehnologia meseriei cer, prin specificul lor, să fie predate chiar în secțiile întreprinderilor.

Desfășurarea lecțiilor de tehnologia meseriei în diferitele sectoare ale întreprinderilor sau pe șantieră oferă posibilitatea concretizării noțiunilor cunoscute în prealabil de către elevi din punct de vedere teoretic. Este vorba aici de recunoașterea organelor de mașini studiate, a ansamblelor și subansamblelor respective, a unor elemente de bază din pro-

cesul tehnologic ș.a.m.d. Bineînțeles că în cadrul acestor lecții ne vom sprijini pe cele predate în prealabil în clasă, cu ajutorul planșelor didactice, al schemelor cinematice etc.

Orientîndu-se bine în această privință, profesorii de specialitate de la Școala profesională de pe lângă Atelierele de reparat material rulant „Nicolina” din Iași au organizat o serie de lecții în producție pentru a da elevilor posibilitatea să cunoască în adîncime operațiile din cadrul fluxului tehnologic al produselor, metodele de îmbunătățire continuă a procedeelelor de muncă.

Reușita acestor lecții se datorește în mare măsură faptului că profesorii s-au preocupat în mod deosebit de pregătirea activității cu elevii în întreprindere. În lecțiile ținute aici ei au pus accentul asupra elementului nou din producție, asupra cerințelor tehnologiei moderne, a cunoașterii principiilor de funcționare a mașinilor automate din sectoarele pentru care sînt pregătiți elevii, a manipulării dispozitivelor care variază viteza de lucru a mașinilor, mărește productivitatea, asigură calitatea produselor etc.

Ing. CONST. MOCANU

Concurs pentru elaborarea unor manuale școlare

În vederea asigurării învățămîntului de cultură generală cu manuale care să aibă un ridicat nivel ideologic, științific, pedagogic și artistic-literar, Ministerul Învățămîntului instituie, prin Editura didactică și pedagogică, un concurs pentru elaborarea următoarelor manuale:

Muzica pentru clasa VIII-a — trei manuale: unul pentru școlile cu limba de predare romină, altul pentru școlile cu limba de predare maghiară, iar al treilea pentru școlile cu limba de predare germană. Fiecare din aceste manuale va avea aproximativ cite 40 de pagini text dactilografiate și 60 de pagini exemple muzicale (exerciții și cîntece); cite 25-30 de ilustrații (portrete, instrumente muzicale etc.); cite o anexă care va cuprinde o culegere de 10-15 cîntece, din cele mai valoroase și mai recente creații ale genului. Termenul de predare al manualelor de muzică este de 15/ VIII, 1963.

Desenul pentru clasa a VIII-a a școlilor cu limba de predare romină — cuprinzînd 100 de pagini dactilografiate și 180 de ilustrații; Termen de predare: 1. VIII, 1963.

Igiena pentru clasa a VII-a a școlilor cu limba de predare romină — cuprinzînd 130 de pagini dactilografiate și cca 100 de ilustrații, desene și fotografii. Termen de predare: 15. VIII, 1963.

La concurs pot participa cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și din învățămîntul superior, precum și specialiști sau alte persoane cu preocupări în domeniile respective.

Manualele de muzică (în limba romină), de desen și de igienă vor fi elaborate pe baza proiectelor de programe publicate în lucrarea „Școala de 8 ani în Republica Populară Romină”, care se găsește în școli și la secțiile de învățămînt raionale, orașenești și regionale din țară. Pentru elaborarea manualelor de muzică în limbile maghiară și germană, concurenții se vor adresa Editurii didactice și pedagogice în vederea obținerii programelor școlare necesare.

Termenele de predare înlocuite mai sus reprezintă data maximă pînă la care se primesc manuscrisele de către editură. Manualele pot fi prezentate editurii și înainte de acest termen. **Manuscrisele prezentate la concurs după expirarea termenelor indicate nu vor fi luate în considerare. Termenul de predare a manuscriselor expediate prin poștă va fi considerat data de expediție a coletului (ștampila poștei). El va expira la orele 24 ale zilei de închidere a concursului.**

Manuscrisele (texte, exemple muzicale, ilustrații) vor fi trimise pe adresa Editurii didactice și pedagogice, la sediul său central din București, str. Spiru Haret nr. 12, cu mențiunea: „Pentru concursul de manuale”. Pe manuscrise se va trece numai pseudonimul sau motto-ul ales de participantul la concurs. Manuscrisele vor fi însoțite în mod obligatoriu de un plic închis și sigilat de autor, în care se vor indica: numele, adresa autorului, pseudonimul sau motto-ul ales. În cazul cînd lucrările se trimit prin poștă, expeditorul va trece pe colet și pe buletinul de expediție, în locul numelui său, pseudonimul sau motto-ul ales, cu indicația „Post-restant”.

Fie că sînt predate personal la registratura editurii, fie că sînt expediate prin poștă, manuscrisele pentru concurs vor fi înregistrate la Editura didactică și pedagogică sub pseudonimul sau motto-ul ales de autor.

Manuscrisele prezentate la concurs vor fi predate editurii în 5 exemplare, cu excepția celor 3 manuale de muzică, care se vor preda în 2 exemplare. Fiecare exemplar va cuprinde toate elementele necesare înțelegerii textului [exemple muzicale, ilustrații (șchițe, indicații) planșe scheme etc.] Aceste elemente nu intră în numărul de pagini dactilografiate. Autorii care doresc să introducă în manual material ilustrativ reproduș din albume, enciclopedii, tratate, vor da indicații precise cu privire la sursă (titlul lucrării, ediția, volumul, capitolul, pagina etc.)

La elaborarea manualelor autori vor avea în vedere rolul im-

portant al acestora în educarea comunistă a elevilor. Conținutul trebuie să fie just orientat din punct de vedere ideologic și științific, să scoată în evidență trecutul glorios de luptă al poporului nostru și, în mod deosebit, realizările mărețe obținute de el sub conducerea Partidului Muncitoresc Român în perioada contemporană, să răspundă cerințelor pedagogice, să fie atrăgător și convingător prin materialul prezentat, să se adreseze imaginației și voinei copiilor, să-i îndemne la acțiuni pozitive. Manualul trebuie să fie unitar, clar, accesibil elevilor, ideile să se succedă logic, spre a fi ușor înțelese și însușite de copii; ideile principale să se deosebească cu ușurință de cele secundare. Totodată, manualul trebuie să fie scris într-o formă literară plăcută, cu propoziții și fraze clare, cu un vocabular ales cu grijă, să constituie un model de limbă literară.

La manualele de muzică pentru clasa a VIII-a exemplele muzicale folosite vor fi intercalate în textul dactilografiat, la locul potrivit. Este de dorit ca minimul de cîntece obligatorii să fie inclus — pe cît e posibil — în manual, în culegerea de cîntece anexă rămîind doar creațiile apărute cel mai recent. În manualele de muzică pentru școlile cu limbile de predare maghiară și germană, exemplele muzicale în limba romină vor fi în proporție de cca 40-50%, dîndu-se cite un asemenea exemplu, pe cît posibil, la fiecare lecție. În ilustrarea conținutului teoretic se vor folosi — după caz — exemple muzicale din creația compozitorilor clasici universali, din creația compozitorilor din patria noastră și din celelalte țări ale sistemului mondial socialist, ca și din folclorul vechi și nou. Tema-tica exemplelor muzicale trebuie să reflecte în special aspecte ale vieții noastre noi, ale desăvîrșirii construirii socialismului în patria noastră. Autorii au dreptul de a folosi ca exemple — numai în măsura strict necesară — și

creații originale proprii, care să fie însă de o reală valoare artistică și didactică. Exemplele muzicale vor fi scrise cu cerneală, pe hîrtie cu portative.

La manualul de desen pentru clasa a VIII-a, întrucît este vorba de desen tehnic (rupțuri, secțiuni, schiță cotată etc.) se va ține seama de ultimele indicațiuni S.T.A.S. Se va asigura o îmbinare logică a primelor 10 ore — de desen după natură — cu restul de 25 ore — de desen tehnic, desenele după natură fiind legate de piesele ce vor urma în cadrul desenului tehnic.

Pentru manuscrisele care vor reuși la concurs se vor acorda premii și mențiuni după cum urmează:

- 1) un premiu I — de lei 8.000;
- 2) un premiu II — de lei 6.000;
- 3) un premiu III — de lei 4.000;
- 4) un număr de 3-5 mențiuni pînă la o valoare de lei 2.000 fiecare.

Pe lîngă premii sau mențiuni, autorii manualelor reușite la concurs vor primi, în cazul editării lucrărilor respective, și drepturile de autor convenite în baza contractelor ce vor fi încheiate cu Editura didactică și pedagogică, conform normelor aprobate prin H.C.M. nr. 632 din 1957.

Rezultatele concursului vor fi publicate de Editură în presă și în revistele de specialitate.

Manuscrisele premiate, fie că sînt sau nu editate, nu se restituie autorilor. Ele rămîn în arhiva Editurii didactice și pedagogice și vor putea fi publicate oricînd, cu respectarea drepturilor de autor.

Manuscrisele nepremiate la concurs pot fi restituite autorilor la cererea acestora, în termen de cel mult un an de la publicarea rezultatelor concursului.

Concursul pentru elaborarea manualelor școlare indicate mai sus începe la data publicării prezentei comunicări. Participarea la concurs se face fără nici o înscriere, cu respectarea clauzelor arătate.

CONCURSURI

Universitatea din Timișoara anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1. un post de asistent, poziția 8, disciplina curs practic, catedra de limba rusă, Facultatea de filologie;
2. un post de preparator, poziția 12, catedra de limba rusă, Facultatea de filologie.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la secretariatul Universității din Timișoara, b-dul. V. Pîrvan nr. 4, următoarele acte:

copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; lucrările științifice, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția în care își au funcția de bază; memoriul de activitate didactic-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

★ Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu” din București anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

- 1) profesor, poziția III/1, catedra de tractoare, unelte și mașini agricole, pendinte de Facultatea de agronomie;
- 2) conferențiar, poziția III/4, catedra

de tractoare, unelte și mașini agricole, pendinte de Facultatea de agronomie.

3) conferențiar, poziția VI/4, catedra de fitotehnie, pendinte de Facultatea de agronomie.

4) conferențiar, poziția XIII/3, catedra de botanică și fiziologia plantelor, pendinte de Facultatea de horticultură.

5) conferențiar, poziția XVI/2, catedra de chimie biologică, pendinte de Facultatea de horticultură.

6) conferențiar, poziția XXIV/3, catedra de parazitologie și patologie medicală, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul institutului, următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția (întreprinderea) în care au funcția de bază; memoriul de activitate didactic-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Concursul va avea loc după două luni de la apariția prezentului. Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, b-dul Mărăștii nr. 59, de la rectoratul cărui se pot obține zilnic, între orele 9—14, informații suplimentare.

Întîmpinînd alegerile de deputați în sfaturile populare comunale și ale orașelor raionale

În comuna noastră, activitatea culturală din trimestrul acesta este închinată, în special, alegerilor de deputați în sfaturile populare comunale și ale orașelor raionale.

În acest scop s-au planificat activități variate și atrăgătoare, ca seri și șezători literare, jurnale vorbite, seri de calcul, călătorii pe harta regiunii și a patriei etc. La realizarea acestor acțiuni au fost antrenate numeroase cadre didactice, astfel încît ele să poată fi cît mai variate și mai atractive.

Activitatea căminului cultural e completată de cea desfășurată la cercurile zootehnic și sanitar, la cercul gospodinelor, la cercurile de citit.

Prof. VIRGINIA PADUREANU
comuna Boiștea,
raionul Moinești

★

Îndrumată de către organizația de bază P.M.R., conducerea Școlii medii „Al. Sahia” din Tîrnăveni a luat inițiativa ca ședințele cu părinții care vor avea loc pînă la 3 martie, data alegerilor de deputați în sfaturile populare comunale și ale orașelor raionale, să se desfășoare la punctul de agitație al Casei raionale de cultură, ca fiecare ședință să fie precedată de o conferință privind realizările regimului nostru democrat-popular pe plan național sau regional. Pînă în prezent astfel de ședințe s-au ținut cu părinții elevilor din clasele a IX-a și a X-a, care au ascultat expunerea „Regiunea Mureș - Autonomă Maghiară în anii puterii populare”.

ȘTEFAN COVRIG
Tîrnăveni

★

Ținărul profesor de educație fizică de la Școala de 8 ani din com. Rășinari, Vasile Ionescu, este propus pentru prima oară candidat pentru alegerile din 3 martie în circumscripția electorală comunală nr. 4.

Încrederea unanimă pe care i-o acordă alegătorii

Prof. VASILE ȚA
Rm. Sărat

O școală nouă

De curînd, elevii și profesorii din Urziceni au avut bucuria de a participa la inaugurarea unui nou local de școală, cu 16 săli de clasă, două laboratoare și două ateliere, prevăzute cu mobilier în întregime nou.

„Școala în care intrăm astăzi — a spus directorul la festivitatea de inaugurare — constituie o nouă dovadă a grijii neîfărmurate a partidului și guvernului pentru în-

vățămînt, pentru fiii oamenilor muncii de la orașe și sate”. Profesorii și elevii și-au arătat, cu prilejul inaugurării noii școli, hotărîrea de a munci în fiecare zi mai mult și mai bine.

Festivitatea de inaugurare s-a încheiat cu un bogat program artistic, pe care l-au susținut elevii școlii.

Prof. CONSTANTIN CRIȘAN
Urziceni

Bogată activitate culturală

În această săptămîină de iarnă, cadrele didactice din comuna Vișoara, raionu Turda, desfășoară o bogată activitate culturală la biblioteca din comună. Aceasta are un număr de peste 1.750 de cititori, care în anul 1962 au citit 18.000 de cărți. Sub conducerea consiliului bibliotecii funcționează în comună cinci cercuri de citit. Pînă în prezent peste 22 de tineri din comună sînt purtători ai insignei „Prieten al cărții”. De asemenea, un număr de 20 de participanți s-au înscris la concursul „Iubiți cartea”.

La bibliotecă colectivității au prilejul să asculte interesante recenzii și prezentări de cărți, ca și conferințe ținute de cadrele didactice din comună. Ei au as-

cultat, de pildă, conferințe pe teme „Folosirea porumbului în hrana animalelor”, „Cum putem să obținem 5.000 kg. boabe la ha” etc. Foarte atractive pentru colectivități sînt și serile literare, cum a fost aceea cu tema „23 August în literatură”.

Vitrina de cărți este și ea una din acțiunile organizate de bibliotecă pentru răspîndirea cărții. Aici sînt prezentate cele mai noi volume de literatură politică, beletristică și agrozotehnică.

Toate acestea sînt numai o parte din activitățile culturale ale colectivităților din comuna Vișoara, activități la care cadrele didactice au o participare tot mai intensă.

VICTOR SALZAN

Studiu

U. R. S. S.

Nu „elevul“ în general, ci fiecare elev în parte

„Fiecare trebuie să învețe după posibilitățile sale...”. Aceste cuvinte elevii le aud acum tot mai des din partea profesorilor lor. Și, desigur, ei doresc să facă dovada capacității lor de muncă.

Dar știe oare pedagogul însuși ce înclinații și posibilități se ascund în fiecare elev, cunoaște cea mai bună cale de a le dezvolta? O știu, neîndoielnic, numai acei pedagogi care desfășoară o muncă individuală cu fiecare elev în parte. Ceilalți, ca să vorbim în mod figurat, văd adesea în loc de copaci pădurea, iar în pădure nu văd copacii, deși cunosc și ei teza pedagogică de bază potrivit căreia pentru dezvoltarea multilaterală a omului este necesară înainte de toate cunoașterea lui multilaterală.

Se știe că fără o orientare justă e ușor să te rătăcești „în pădure”. Este drept că unii au găsit o soluție acestei probleme: se orientează după un elev „mediu”. Dacă el își însușește cunoștințele, dacă își îndeplinește sarcinile, înseamnă că aceasta este în puținta întregii clase. Iată cum ajung unii profesori să caute o medie aritmetică în munca pedagogică vie. Și iată și rezultatele: elevii slabi, îndeplinindu-și sarcina, se plictisesc căci nu mai au cu ce-și hrăni inteligența și își pierd vremea în zadar. Cei mediocri rămân întotdeauna pe loc, la același nivel, iar profesorul se îngrijorează numai pentru cei rămași în urmă, uitând adesea de ceilalți. Fără discuție, nu se poate să nu vii în ajutor celor slabi. Dar nu se poate nici să uit de ceilalți, să nu te preocupi ca ei să se dezvolte mai repede, să meargă mereu înainte.

În clasa profesorului cu o atitudine chibzuită, atentă față de elevi, ți se înfățișează însă un tablou cu totul diferit. Un astfel de profesor știe că așa-numiții elevi mediocri reprezintă o categorie mobilă, în permanentă transformare și se preocupă neconștient și de ei.

Elevii care stau în fața noastră, în bănci, sînt inovatorii, constructorii și poate chiar savanții de mine. Unde, dacă nu în școală trebuie să-i învățăm să facă

descoperiri — oricît de mici, dar de sine stătătoare — să îndrăznească, să simtă bucuria învingerii greutăților, a cunoașterii noului?

Desigur, munca profesorului care nu uită pe nici unul din elevii săi este foarte complexă și migăloasă. Dar adevăratul educator nu scapă niciodată din vedere nici un copil din clasă, aprinde în fiecare din ei flacăra interesului pentru știință, pentru creație și nu îngăduie ca ea să se stingă. Altfel nici nu este posibilă îndeplinirea uneia din cele mai însemnate sarcini care stau în fața școlii.

Cei mai buni dintre profesori, colectivele pedagogice înaintate caută cu perseverență și găsesc căile care asigură dezvoltarea cu succes a capacităților, a înclinațiilor, a intereselor copiilor. E. E. Melnik, profesor de geografie la Școala nr. 35 din Tiumen, a conceput și a prelucrat nu numai metode diferențiate de muncă cu unii elevi, dar și un întreg sistem de activitate cu clasa datorită căruia devine posibilă dezvoltarea neîntreruptă, mersul înainte al fiecărui elev. Tov. Melnik folosește larg la lecții materiale individuale pe care le distribuie elevilor. El a alcătuit, pe baza temelor existente în programă, o serie de bilete cu lucrări al căror grad de dificultate este diferit. Printre acestea se găsesc chiar și unele lucrări cu caracter de cercetare. Dacă un elev îndeplinește la lecție o lucrare, primește alta. Dacă altul rămîne în urmă, nereușind să biruie greutățile, se duce la catedră, la profesor, și în timp ce întreaga clasă este absorbită de sarcinile complicate puse în bilete, E. E. Melnik ajută pe cei „slabi”. După un timp, în fața elevilor care rămîneau în urmă, se pun bilete cu sarcini mai complexe. Astfel, acest profesor nu numai că nu mai are elevi slabi, dar majoritatea elevilor lui uimesc prin interesul lor continuu, viu față de cunoștințe, prin posibilitatea de a gândi logic și, în special, prin pricepera de a lucra cu perseverență în mod de sine stătător.

Unii pedagogi dau elevilor și pentru acasă teme individuale. Despre folosul unor asemenea teme a vorbit încă N. K. Krupskaja. Temele pentru acasă — spunea aceasta — nu trebuie să fie nivelate. Sînt necesare teme individuale care să ia în seamă lacunele existente în pregătirea elevilor, suma cunoștințelor și deprinderilor lor.

Temele pentru acasă „fără nivelare” sînt folosite cu succes de profesorii de matematică N. A. Sorokin de la Școala nr. 24 din Kaliningrad și I. V. Kurașov de la Școala nr. 1 din Kazan, de către profesorii celor mai bune școli din Lipeck, Rostov etc.

Tratarea individuală a elevilor în procesul de învățămînt cere desigur profesorilor o mai îndelungată pregătire pentru lecție, selecționarea unor texte foarte variate, folosirea literaturii ajutoare și munca în laborator. Dar această pregătire este răsplătită din plin.

Desigur, temele cu un grad diferit de dificultate sînt foarte folositoare. Totuși, ele nu reprezintă singura cale de cunoaștere și dezvoltare a înclinațiilor și capacităților fiecărui elev. Întreaga muncă instructiv-educativă în școală trebuie să fie subordonată acestei sarcini importante.

Iată, de pildă, problema cercurilor de elevi. Este rău dacă elevii merg la aceste cercuri fără interes. Și interesul le lipsește atunci cînd cercurile sînt plicticoase, cînd se prezintă expuneri și referate care nu-i atrag în nici un fel. Dar elevii capătă mult gust pentru știință atunci cînd ei însiși efectuează experiențe, cînd cercul organizează vizite în laboratoarele oamenilor de știință, cînd întreaga activitate a cercului este vie și multilaterală.

Obțin întotdeauna succese, așa cum arată experiența, acei profesori care nu egalează clasa în elevii „medii”, ci văd în ea tineri diferiți, cu trăsături individuale și folosesc cu fiecare din ei metode individuale.

(Din „Ucitelskaia Gazeta” nr. 12/1963)

La clubul Prieteniei între popoare din orașul Hasaverta, R.S.S.A. Daghestană, pionierii fac schimb de mărci, insigne etc.

S. U. A.

PROPORȚII ÎNGRIJORĂTOARE

După ce ministrul sănătății, învățămîntului și asigurărilor sociale al S.U.A., A. Celebrezze, a declarat că în învățămîntul american „criza a atins proporții îngrijorătoare”, adăugînd că în țară există opt milioane de analfabeți, recentul mesaj al președintelui Kennedy în problemele învățămîntului a completat imaginea dificultăților pe care le întâmpină sistemul de educație american.

Peste jumătate din toți părinții care au copii de vîrstă școlară, se arată în mesaj, vor să-i trimită să studieze la colegii, dar numai o treime din ei sînt în stare s-o facă. Aproape 40 la sută din cei ce frecventează colegiile nu le termină și numai cîțiva din ei continuă învățămîntul profesional după terminarea colegiilor. Lipsa ajutorului necesar studenților este principala cauză a acestor rezultate alarmante.

Mesajul constată că deficiențele învățămîntului au dus la creșterea criminalității în rîndurile tineretului, la șomaj și la irrosirea inutilă de resurse umane. Aceste constatări, devenite obligatorii în fața realităților, nu sînt însă completele cu indicarea principalelor cauze a lipsei de fonduri pentru organizarea unui sistem de învățămînt într-o țară dezvoltată — și anume, îndreptarea bugetului pe făgașul umflării excesive și permanente a cheltuielilor militare. Dacă în actuala politică a S.U.A. sacul fără fund al cursei înarmărilor înghite anual sume de ordinul zecilor de miliarde, este limpede că sistemul de învățămînt rămîne deficitar.

Neliniștea exprimată de oameni competenți în problemele învățămîntului a cuprins și „sferele înalte”. Într-un articol publicat în săptămînalul „The Saturday Evening Post”, locotenent-colonelul George Walton și-a exprimat, la începutul acestui an, îngrijorarea în legătură cu procentul tot mai mare de tineri americani respinși la recrutare din cauza nivelului lor de cunoștințe cu totul nesatisfăcător, deși probele sînt extrem de simple, urmărind doar „măsurarea capacității recruților de a-și însuși sarcinile de bază ale militariei”. Walton s-a plîns că de la încetarea războiului din Coreea pînă la sfîrșitul anului 1961 peste un milion de tineri americani — cam unul din fiecare șase examinați — nu a izbutit să

treacă proba de cunoștințe elementare. „După ce am răscolit chestionarele de recrutare trimise de obicei acestor tineri la vîrsta de 19 ani, am fost nevoit să ajung la concluzia că ei erau literalmente incapabili să citească și să înțeleagă unele din întrebările cele mai simple”.

Concluzii nu mai puțin sumbre, deși la alt nivel, au fost trase și de profesorul american James B. Conant care, într-un articol publicat de ziarul vest-german „Die Andere Zeitung”, recunoaște că numai 15—20 la sută din absolvenții școlilor medii din S.U.A. sînt apti pentru studiul universitar.

Așadar, lipsei de posibilități de a învăța, de care se lovesc foarte mulți tineri americani, i se adaugă și o pregătire necorespunzătoare a celor ce învață. Faptul că președintele S.U.A. recunoaște că guvernul „nu își îndeplinește obligațiile în domeniul învățămîntului” se traduce în practică, potrivit statisticii oficiale relatată de agenția Associated Press, în lipsa la începutul anului 1963 a 121 200 de săli de clasă în școlile publice, ceea ce determină ca 1 700 000 de copii americani să învețe în încăperi insalubre sau inadecvate pentru învățură.

Este semnificativ că în condițiile actuale, recunoscută, după cum se vede, chiar oficial ca sumbre, programul preconizat de președintele Kennedy pentru remedierea situației nu cuprinde o dată limită pentru înfăptuirea lui. Și tabloul apare cu atît mai concludent pe fondul comparației cu dezvoltarea învățămîntului în statele socialiste. Nici aici nu trebuie să ne adresăm altor surse decît tot recunoașterilor din mesajul președintelui Kennedy, care a spus: „Instituțiile de învățămînt superior sovietice pregătesc de trei ori mai mulți ingineri și de patru ori mai mulți medici decît Statele Unite... Uniunea Sovietică pregătește de două ori mai multe cadre de oameni de știință și tehnicieni decît S.U.A.”

Comparația este într-adevăr înfrîntătoare pentru cei ce fac reclamă „modului de viață american” și evidențiază că în întrecerea pasnică între socialism și capitalism se confirmă și pe acest tărîm important superioritatea socialismului.

Z. F.

RECENZIE

O lucrare despre educarea elevilor prin munca în producție

De curînd a apărut în librării traducerea lucrării lui V. A. Iakovlev, „Educarea elevilor prin munca în producție”, editată de E.D.P.

Lucrarea, care se adresează învățătorilor, profesorilor, dirigintilor, directorilor de școli, generalizează experiența unor școli și face cunoscut rezultatele cercetărilor efectuate în U.R.S.S. în problemele educării elevilor în munca productivă, prezentînd concluzii referitoare la importanța muncii productive în educarea colectivelor de elevi și în formarea personalității elevilor.

Avînd în vedere actualitatea problemei abordate, lucrarea este deosebit de oportună și de un real folos pentru școlile noastre.

Pornind de la indicațiile programatice ale lui V. I. Lenin cu privire la căile educației omului nou, autorul clarifică în prima parte a lucrării problema căilor de educare a atitudinii comuniste față de muncă. Considerăm interesant faptul că el nu se oprește numai la prezentarea muncii sociale-utile și a mijloacelor de edu-

care ideologico-politică, ci explică și valoarea lor educativă, rolul lor concret în rezolvarea sarcinii de a forma atitudinea comunistă față de muncă a elevilor, precum și interacțiunea dintre ele.

Unul din capitolele cărții se ocupă asupra muncii productive a elevilor, prezentînd cele mai importante forme de organizare a acestora: practica de producție a elevilor în atelierele școlare, practica în uzină, tabăra de muncă și odihnă pentru comsomoliști și tineret, brigăzile de elevi în colhozuri și gospodării școlare experimentale. Totodată sînt analizate condițiile care determină valoarea educativă a diferitelor forme de organizare a muncii elevilor, punîndu-se un accent deosebit pe importanța hotărîtoare a relațiilor stabilite între elevi în procesul muncii, pe influența acestora asupra educării atitudinii comuniste față de muncă și față de proprietatea obștească. Se arată necesitatea ca majoritatea elevilor să treacă în timpul muncii prin funcții organizatorice care contribuie la

formarea unor priceperi și deprinderi și, îndeosebi, la stabilirea unor relații juste între membrii colectivului. De asemenea, este subliniat rolul divizionii muncii elevilor și al formelor colectiviste de evidență a acesteia.

Lucrarea se ocupă și de unele probleme ale organizării întrecerii socialiste, ca și de retribuirea muncii productive a elevilor și de semnificația ei educativă.

Generalizînd materialul faptic adunat, autorul subliniază cerințele față de organizarea retribuirii muncii elevilor, oprindu-se în mod deosebit asupra imbinării juste a intereselor colective cu cele individuale și asupra necesității de a lega retribuirea cu celelalte mijloace ale educației, și în primul rînd cu mijloacele educației ideologico-politice.

Clarificarea unor probleme teoretice privind educația prin muncă, exemplele concrete folosite fac ca lucrarea lui V. A. Iakovlev să constituie un sprijin serios pentru pedagogii în munca lor de educare comunistă a tinerii generații.

ADRIANA PREDESCU